

Glasilo občine Cerknica

Slivniški pogledi

| junij 2024 | letnik 11 | številka 108 |

OBČINA
CERKNICA

Beč | Bečaje | Begunje pri Cerknici | Bezuljak | Bločice | Bloška Polica | Brezje | Cajnarje | Cerknica | Čohovo | Dobec
Dolenja vas | Dolenje Jezero | Dolenje Otave | Gora | Gorenje Jezero | Gorenje Otave | Goričice | Grahovo | Hribljane
Hruškarje | Ivanje selo | Jeršiče | Korošče | Koščake | Kožljek | Kranjče | Kremenca | Krušče | Kržišče | Laze pri Gorenjem Jezeru
Lešnjake | Lipsenj | Mahneti | Martinjak | Milava | Osrednek | Otok | Otonica | Pikovnik | Pirmane | Podskrajnik | Podslivnica
Ponikve | Rakek | Rakov Škocjan | Ravne | Reparje | Rudolfovo | Selšček | Slivice | Slugovo | Stražišče | Sveti Vid | Ščurkovo
Štrukljeva vas | Tavžlje | Topol pri Begunjah | Unec | Zahrib | Zala | Zelše | Zibovnik | Žerovnica | Župeno

3 Uvodnik

4 Intervju

Mara Kos

6 Iz občinske hiše

8 Aktualno

11 Obveščamo

12 Gospodarstvo

14 Ljudje med nami

Matjaž Meden

15 Utrip

16 Dogaja se

20 Notranjska, obujena in dragocena

24 Kultura in kulturniki

28 Šport

Matej David

31 Mladi mladim

34 Ideja za izlet

36 Razgibajmo možgane

37 Notranjski park

38 Napovednik

Notranjska

Google Play

App Store

Naloži brezplačno aplikacijo Občina Cerknica in bodi obveščen o dogajanju!

Prenos iz App Store

NAVODILOV Google Play

Slivniški pogledi – glasilo občine Cerknica

Izdaja: Občina Cerknica, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica.

Fotografija na naslovnici: Tabor, fotograf: Ljubo Vukelič

Izid: vsak mesec, na začetku meseca. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Cerknica.

Cena: 2,78 evra za izvod s poštnino za naročnike izven občine Cerknica. Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Cerknica in prihodkov oglaševanja.

Odgovorna urednica: Maruša Opeka

Uredniški odbor: Marija Hribar, Gregor Mišič, Maruša Mele Pavlin, Polona Otoničar Pajk, Sabina Popek Simšič

Urednik fotografije: Ljubo Vukelič

Lektoriranje: Polona Otoničar Pajk

Oblikovanje: Avra AS, d. o. o.

Tisk: Para tiskarna, d. o. o.

Naklada: 4260 izvodov

ISSN: 2386-0197

☎ **Naslov uredništva:**

Slivniški pogledi
Cesta 4. maja 53
1380 Cerknica

✉ **E-naslov:** urednistvo@slivniskipogledi.si

📘 **Facebook:** Slivniški pogledi

2024

LETO GENERALA
RUDOLFA
MAISTRA

Spoštovane občanke, spoštovani občani,

📷 Ljubo Vukelič

občinsko leto, ki ga meji praznovanje 12. junija v spomin na taborsko gibanje davnega leta 1870, se izteka. Praznovanja in jubileji so vedno tudi čas retrospektiv in želja. Ne boste verjeli, ampak moja želja je, da bi nekdo iz naše občine zadel glavni dobitek na loteriji, da bi nekaj dodatnih sredstev prišlo tudi v občinski proračun in bi lahko z njimi še pospešili raz-

voj in naredili marsikaj dobrega. Iskrena želja se mi do zdaj še ni uresničila, šteje pa to, da se v okviru zmožnosti občinskega proračuna trudimo za čim več izpeljanih projektov. Tako ocenjujem, da je bilo obdobje od 12. junija 2023 do 12. junija 2024 za občino Cerknica uspešno in prinaša prebivalcem naših prečudovitih krajev obilo koristnega.

Zaključuje se projekt izgradnje kanalizacije z obnovo vodovodnega sistema in preplastitvijo cestišča Selšček-Begunje pri Cerknici. Urejanje komunalne infrastrukture in vodovodnega omrežja nadaljujemo na Dolenjem Jezeru. Po letih težav nam je uspelo tudi v Ivanjem selu obnoviti vodovod. V Štrukljevi vasi in Podslivnici so se razveselili rekonstrukcije in asfaltiranja ceste. Dva od treh mostov na Cerkniškem jezeru sta obnovljena. Na Taboru poteka energetska in protipotresna sanacija cerkniške knjižnice. Zdravstveni dom Cerknica bo kmalu začel delovati v novih prostorih v prizidku. Občinska sredstva smo vložili še za vzdrževanje športne infrastrukture (igrišče v Begunjah pri Cerknici, klubski prostori balinarskega društva na Rakeku). Številna gasilska društva se na račun Občine Cerknica lahko pohvalijo z novo opremo in pridobitvami. Uspelo nam je sanirati gasilski dom na Dolenjem Jezeru, podprli smo gradnjo prizidka k obstoječemu gasilskemu domu na Gorenjem Jezeru,

asfaltirali smo zunanje površine pred gasilskim domom v Žerovnici. Cerknica je lepša za nove elemente urbane opreme. Po novem pa se lahko pohvalimo tudi z Lokalnim programom kulture. Seznam projektov je res obširen, na njem pa so velikokrat spregledane tiste majhne pridobitve, ki pa so za neki kraj prav tako neprecenljive – kot sta na primer novo avtobusno postajališče ali pa defibrilator.

Naša naloga je, da prisluhnemo občanom in jim poskušamo pomagati po najboljših močeh. Včasih ne gre vse naenkrat, omejeni smo s finančnimi zmožnostmi, velikokrat tudi z zakonodajo, pa vendar, delamo z dobrimi nameni. Veseli me, da temu sledijo tudi moji sodelavci tako v občinski upravi kot tudi v drugih občinskih javnih zavodih. Ne smem pa pozabiti tudi na podporo občinskih svetnikov. Moram zapisati, da sem zelo zadovoljen, da pri blaginji občine znamo odgovorno stopiti skupaj, kar od nas pričakujejo tudi občanke in občani. Naši rojaki izpred nekaj več kot 150 let so nam lahko vzor. Truditi se moramo za isti cilj – poti do tja so lahko različne, mnenja deljena, pa vendar mora prevladati skupni interes po razviti in uspešni občini Cerknica. To se pričakuje od nas, lokalnih političnih odločevalcev, funkcionarjev in javnih uslužbencev.

Kaj pa ostali občani? Vsak izmed nas je odgovoren za svoja dejanja, da lokalni skupnosti pomaga po najboljših močeh, s talenti, s prostovoljstvom, oziroma ji vsaj, če tega ni zmožen, ne škoduje. Zakaj je treba prevrniti koš, popisati fasado, zlomiti klop, uničiti igrala?! Zakaj prevzemati vlogo komentatorja namesto aktivista?!

Vsem nam so lahko za vzor občanke in občani, dejavni v društvih, zavodih, organizacijah ali kot posamezniki, ki skupaj z Občino Cerknica soustvarjajo program dogodkov ob občinskem prazniku. Številni družabni, športni, turistični in tudi poučni dogodki bodo popestrili junijske dni. Vabim vas, da se jih udeležite in s svojim obiskom počastite našo občino in domovino. Srečno občina, srečno Slovenija.

Župan Marko Rupar

Mara Kos

Na žagi v Loški dolini so debelo pogledali, ko se je v koloni furmanov pojavilo visokoraslo 17-letno dekle iz Žerovnice. A ovir, ki bi jo v življenju ustavile, 90-letna nasmejana gospa še danes ne pozna.

Gospa Kos, kako to, da ste furali?

Tako gre cela zgodba. Nisem bila še dve leti stara, ko mi je oče umrl. V gozdu se je ponesrečil. Nekaj časa so ga cajtali doma, ko je bilo le prehudo, pa je šel k zdravniku. Operirali so ga. Takrat ni bilo ne penicilina ne krvi in je po operaciji umrl. Mama je ostala sama s šestimi otroki. Bila sem najmlajša, imela sem še štiri brate in sestro. Težko je bilo. Grunt je bil, delati ni imel kdo, za jesti nas je bilo pa dosti. Ravno, da se bo popravilo, pa je vojska prišla in so starejša brata odpeljali v internacijo na Rab. Sestra se je poročila, ko sem bila stara šest let, njen mož je šel v partizane. Nečaka sem pazila. Tako sem ga imela rada, bil mi je kot bratec. Prvi razred sem hodila že pod Italijani. Po koncu vojske ni bilo nič soldov. Bratje so se poročili in šli od doma, nazadnje sva ostali sami z mamo. Konje smo imeli in sva kmetovali. V Ložu je bila pa žaga, kjer so rezali hlo-de v deske. Iz Žerovnice so šli vsi furat. Mlada sem bila, 17 let stara, pa sem rekla: »Pa bom šla še jaz!« Konje sem napravila, napojila, nafutrala, napregla pa sem šla v Lož. »A bo tudi to dekle furalo?« »Tudi,« sem djala. Takrat ni bilo avtov. Vozili smo za Brest, v Martinjak, Cerknico, tudi na Rakek. Kjer so rabili. En dan sem šla v Lož, naložila, peljala do doma, drugi dan sem šla pa zjutraj na-prej. Zmeraj so me hecali, da sem furman brez jeglice, brez klinčka. Včasih sem se smejala, včasih sem se pa kregala: »Ti bom dala vraga, saj glih tako pri-peljem kot ti!« Moram pa reči, da so mi pomagali nakladati in razkladati. Lepo je moralo biti naloženo, da sem lahko peljala.

Ste imeli dva konja?

Dva. Zelo sta bila pridna. Tako sta me ubogala! Fuks in Pram sta bila. Pram je bil še bolj priden. Nikoli ju nisem tepla. Kolikor sta mogla, sta peljala. Včasih je bil makadam, pa še šoder so nasuli in na klancu nad Danami sem podložila

»Hitro smo odrasli, sploh se ne spomnim, da bi se s punčkami igrala,« pravi gospa Kos.

pod kolo. »Veje«, pa sta se ustavila, da sta se malo odpočila.

Ste morali kdaj voz popraviti sami?

Žljafati smo morali znati, da ni šlo prehitro hnezduli. Kovačija je bila na Lipsenju, prec čez most. Tam je bil kovač Klčarjev Rudl iz Žerovnice. Fino sem bila zmatrana, kadar je bilo za podkovati vseh osem nog. Držati sem jih morala. Če sem več furala, je

» Furali smo
poleti in pozimi,
kadar je bilo.«

bilo treba večkrat podkovati, ker se je podkev ali izrabila ali razškatljala. Pa nohte je bilo treba porezati, da so jih lepo podkovali. Kovačev je bilo več, eni so imeli tudi vajence, da so pihali meh.

Korit za napajati je bilo dovolj po poti?

Bilo. V Loški dolini sem ju napojila pa pri Vragu na Gorenjem Jezeru je bilo tudi korito. S sabo sem vzela vrečo sena, da sta konja dala mir, ko smo nalagali.

Kako je bilo s plačilom?

Plačilo je bilo največkrat od kubika, včasih smo pa tudi vagali. V Grahovem je bila vaga, včasih smo vagali tudi v Martinjaku. Kdaj smo dobili tudi kakšno koruzo za konje. Furali smo poleti in pozimi, kadar je bilo. Prišli so poklicat, da rabijo toliko in toliko vozov, pa smo šli. Konjarji smo šli skupaj, tisti z voli pa skupaj, ker so bili bolj počasni. Vmes sem pa še kmetovala. S konji sem tudi orala. Lepo sta šla, eden v jamlč, drugi pa zraven. Takrat so bile zadruge. Mama je rekla, da ne da v zadrugo, da smo se preveč matrali: »Takrat bi lahko prodala, pa bi dobila denar. Zdaj bom pa kar šenkala?! Ne dam!« Obvezna oddaja je bila, ker v mestu ni bilo hrane. Toliko in toliko kil smo morali dati, in če prašič ni bil dovolj težak, smo morali od soseda kupiti, da je bilo zadosti.

Brata sta srečno prišla iz taborišča?

Enega brata so z Raba dali v Gonars. Tako je ošvohel, da ni mogel več hoditi. 19 let star fant je vagal 36 kil, ko je prišel domov. Ko si je opomogel, je takoj dobil poziv iz postojanke v Grahovem, da se mora javiti. Rekel je, da ne gre,

in je šel v partizane. Drugi brat je bil pa v že bolj organizirani skupini. Ko smo pošiljali pakete, so vsebino stresli na kup in si jo razdelili. Z Rabsko brigado je šel na Mašun. Kurir je bil in sta s kolegom pripeljala ravno v patroljo. Velik je bil in je kar vanje zapeljal kolo. Tako jih je zmedel, da so šele, ko je bežal, streljali vanj in ga ranili. Z Mašuna je prišel vse do Laz, kjer je obležal. Odpeljali so ga v Nadlesk in od tam z avionom v bolnico v Bari, kjer so ga operirali. Če ne, ne bi preživel.

Ste nehali furati, ko ste se poročili v Cerknico?

Že prej. Avti so prišli, pa smo počasi nehali furati. Še pred poroko sem delala v Martinjaku. Najprej v strojni, na tračni žagi. Uspešna sem bila in tam delala kar nekaj let. Od enakih gibov se je začela obraba kolena in so me nato dali v tapetništvo. To je bilo najprej v Martinjaku. Ko tam ni bilo več prostora, so nas preselili v Podskrajnik. Še en izpit sem naredila, kar usposobljena sem bila. Rada imam ročna dela, moja mama je tudi lepo slikala. Nadarjena je bila. Takrat smo vsi radi delali, veseli smo bili, da je bil sold. Včasih mož reče: »Samo še trenutek, draga, samo še hišico postavim.« Meni pa je pokojni mož Stane rekel: »Samo še hišo bova naredila.« Pesek sva kopala, cegle delala, jaz sem malavarila, on je zidal pa sva naredila hišo. Zdaj nisem več stabilna v nogah, pa si dostikrat mislim, kako rada bi še delala.

Kako ste hodili iz Žerovnice v Martinjak na Brest?

61. leta sem si kupila motor in se vozila v Martinjak. Tako so ga gledali, kot da bi zdaj z avionom prišla. Ko sem začela, sem hodila peš. Dva meseca. Ves denar sem spravila, pa ni bilo dovolj za kolo. Izvedela sem, da so v Cerknici dobili kolesa. Na kamionu sem se peljala v Cerknico. Kar stala sem tam in gledala. Trgovec Hren me je vprašal: »Kaj bi pa ti rada?« »Kolo, ampak nimam zadosti denarja.« Povedala sem, koliko mi manjka. Vprašal me je, od kod in čigava sem. »Hribarjeva iz Žerovnice.« »Od Reze? Ja, če si pa od Reze, si pa kar izberi kolo. Vem, da boš prinesla, kar manjka.« Dal mi je kolo in meni se zdi,

da se nisem peljala, ampak da sem od sreče letela domov. Kdor tega ni doživel, ne ve. Nič mu ne zamerim, saj ne more vedeti. Kristus, za pralni stroj sva

» **Najpomembnejše je spoštovanje ljudi okoli sebe.**«

solde šparala dva meseca! Iz Trsta sem ga pripeljala. Take stvari so danes, bi rekla, zastonj, za vsakim grmom.

Kaj se je vama z možem zdelo najpomembnejše pri vzgoji sinov?

Spoštovanje ljudi okoli sebe. Moja mama mi je zmeraj rekla: »Ne hodi spredaj, da ne boš ljudem preveč na očeh. Raje bodi bolj zadaj. Če bo kaj in se boš od zadaj oglasila, te bodo bolj upoštevali, kot če boš spredaj.«

Čudim se vam! Imeli ste težko otroštvo in mladost, pa ste tako nasmejani, optimistka.

Moj oče je bil zelo veder človek, pa je imel težko otroštvo. Starši so mu hitro umrli. Mama je bila pa sploh vedra. Vse življenje sem pela. Mama mi je povedala, da še nisem bila dve leti stara, ko me je oče zmeraj s sabo v vaško gostilnico k Štečnarjevim nesel kar pod pazduho. »Saj se pogovarjamo, ni pijančevanje,« je rekel mami. »Ali ne veš,« je enkrat povedal mami, »na mizo sem jo postavil, pa je tako pela!« Tudi kasneje

sem kar naprej pela. Joj, mama mi je naročila, naj grem seštokat za prašiče! Ko sem štokala, sem pela Hej brigade. Mama je pritekla in me za ušesa: »Boš tiho! Gor je ena četa domobrancev, ti nas boš še požgala!« V šoli sem nastopala in vedno pela, v Žerovnici sem bila cerkvena pevka. Dobro se spomnim župnika Janeza Jalna. Za eno birmo mi je na vajah naročil, da moram jaz peti solo. Zelo v redu človek je bil, tudi pohecal se je rad. Lepe pridige je imel. Enkrat je bil pa mrz, vrata odprta, da je vleklo skozi cerkev, in je šel na prižnico: »Lepo vas prosim, če vas zebe, mene tudi. Zaprite vrata!« V Cerknici sem pela pri Ženskem pevskem zboru Lipa.

V domu za starejše v Cerknici ste menda vedno v družbi.

Imam tudi precej obiskov. Raje vidim, da pridejo k meni, kot da grem jaz ven. Je manj ceremonij. V domu je pa tako – človek lahko joka, pa ne bo nič profitiral. Če se nasmeješ in še kakšno zabavno besedo poveš, pa so še ljudje okoli tebe zadovoljni. Še to sem slišala: 46 mišic usposobiš, če se smeješ, če jokaš pa samo dve, pa še tisti nista lepi.

Gospa Kos, hvala za pogovor.

Povem, kot je bilo. Nič ne dam zraven, nič ne vzamem, nobenemu pa nisem škodila v življenju. Edino za to mi je žal, da sem izpit za avto vrnila.

»Saj bi vam imela še veliko za povedati,« je rekla v slovo.

Posodobljen seznam AED

Avtomatski eksterni (zunanji) defibrilator (na kratko AED) je namenjen nudenju pomoči pri nenadnem srčnem zastoju. Ko električni impulzi v srčni mišici ne delujejo več ali ne delujejo pravilno oziroma ritmično, lahko pride do šibkega trzanja srca (fibrilacije). Srce ne poganja več krvi po telesu, celice ne dobijo kisika in hranil, začnejo se kvariti in odmirati. V možganih ta proces poteka zelo hitro, zato možgani ne smejo ostati brez pretoka krvi. Z ustreznim električnim sunkom lahko »prebudimo« srce oz. povzročimo ponovno sprožanje ustreznih električnih impulzov in krčenje srčne mišice. AED tako ob pravilni uporabi in pravočasnem posredovanju lahko rešuje življenja.

V občini Cerknica imamo v devetnajstih naseljih skupno 33 AED. ■

OBČINA CERKNICA	NASELJE	ULICA/HIŠNA ŠTEVILKA	OPIS LOKACIJE	DOSTOPNOST
	Bloška Polica	Bloška Polica 8	Trgovina pri Darji	DA
	Cajnarje	Hruškarje 16	PGD Cajnarje	DA
	Cerknica	Notranjska cesta 42 b	PGD Cerknica	NE
		Notranjska cesta 42 b	PGD Cerknica	DA
		Cesta 4. maja 63	Kulturni dom Cerknica	DA
		Cesta 4. maja 5 a	Hofer	DA
		Cesta v Dolenjo vas 3	Policijska postaja Cerknica	DA
		Cesta 4. maja 53	Občina Cerknica	NE
		Cesta pod Slivnico 24	Mineralka, d. o. o.	DA
		Begunje pri Cerknici 25	PGD Begunje pri Cerknici	DA
	Begunje pri Cerknici	Begunje pri Cerknici 67	Jera Mix, d. o. o.	NE
	Bezuljak	Bezuljak 21 a	PGD Bezuljak	DA
	Dolenje Jezero	Dolenje Jezero 50 b	PGD Dolenje Jezero	DA
		Dolenje Jezero 68	Center za obiskovalce Cerkniško jezero	DA
	Dolenja vas	Dolenja vas 54 a	PGD Dolenja vas	DA
	Gorenje Jezero	Gorenje Jezero 32	PGD Gorenje Jezero	DA
	Gorenje Otave	Gorenje Otave 4	PGD Otave	DA
	Grahovo	Grahovo 123	PGD Grahovo	DA
	Ivanje selo	Ivanje selo 6	PGD Ivanje selo	DA
	Lipsenj	Lipsenj 16	Garaža sredi vasi	DA
	Martinjak	Martinjak 8	Stanovanjska hiša	DA
		Martinjak 114	Dom na Slivnici	DA
	Podskrajnik	Podskrajnik 16	Hala ebm-papst Slovenija, d. o. o.	NE
		Podskrajnik 44	Brobal, d. o. o.	DA
	Rakek	Partizanska cesta 8 a	Luxor pub	DA
		Pot v Dele 2 b	PGD Rakek	NE
		Partizanska cesta 7	DS Smith, d. o. o.	NE
	Sveti Vid	Sveti Vid 5	PGD Sveti Vid	DA
		Osredek 9	PGD Sveti Vid	DA
	Unec	Unec 14	PGD Unec	DA
		Unec	Hala ebm-papst Slovenija, d. o. o.	NE
	Zelše	Zelše	Objekt pred Zelšami 10	DA
	Žerovnica	Žerovnica 2 a	PGD Žerovnica	DA

■ Defibrilator je javno dostopen 24 ur.

■ Defibrilator ni javno dostopen.

E-oskrba

E-oskrba je storitev, ki starejšim, invalidom in kroničnim bolnikom omogoča samostojnejše, varnejše in bolj neodvisno bivanje v domačem okolju. Uporabnikom ob poškodbi ali bolezni omogoča enostavno 24-urno povezavo z asistenčnim centrom in organizacijo pomoči, če jo potrebujejo. V okviru projekta »E-oskrba na daljavo« Ministrstvo za solidarno prihodnost financira uporabo storitve. Uporaba E-oskrbe je tako za vse, ki izpolnjujejo razpisne pogoje, v celoti brezplačna do 30. junija 2025, ko začne veljati pravica do e-oskrbe iz Zakona o dolgotrajni oskrbi. Projekt izvajata Telekom Slovenije in Zveza društev upokojencev Slovenije. Več informacij in vsi obrazci so na voljo na spletnih straneh www.telekom.si/e-oskrba, s klicem na brezplačno številko 080 12 13 (vsak delovnik od 8. do 16. ure), pisno po e-pošti eoskrba@telekom.si ali na vseh prodajnih mestih Telekoma Slovenije. Dodatne informacije zagotavlja tudi Zveza društev upokojencev Slovenije, kjer so na voljo tudi natisnjene izjave. Dosegljivi so na številki 01 620 54 82 (vsak delovnik od 9. do 12. ure), prek e-pošte e-oskrba@zdsus-zveza.si ali v lokalnem društvu upokojencev. ■

Cerknica gostila slovesnost ob odprtju vojaškega tekmovanja

V sredo, 8. maja, je bila v Cerknici slovesnost ob odprtju 10. tekmovanja oddelkov Slovenske vojske (SV) z mednarodno udeležbo. Tekmovanja se je udeležilo štirinajst oddelkov – sedem iz vseh treh brigad Slovenske vojske, preostalih sedem pa iz partnerskih držav: Hrvaška, Madžarska, Republika Severna Makedonija, Romunija, Slovaška ter dva oddelka iz ZDA. Tekmovanje je namenjeno preverjanju sposobnosti ter znanj iz osnovnih vojaških veščin preživetja na bojišču, usposobljenosti iz oddelčnih postopkov, sposobnosti timskega dela in krepitvi bojnega duha ter spodbujanju zdrave tekmovalnosti v enotah Slovenske vojske. Zbrane je poleg slavnostnega govornika, polkovnika in poveljnika Centra za združeno usposabljanje **Boška Haupta** in glavnega podčastnika sil Slovenske vojske ter štabnega praporščaka **Roberta Rotarja** nagovorila tudi direktorica občinske uprave Občine Cerknica **Irena Zalar**. Irena Zalar se je organizatorjem zahvalila za zaupanje, da so za slavnostno odprtje tega pomembnega vojaškega tekmovanja izbrali ravno Cerknico. Za glasbeni del prireditve sta z nastopom poskrbela Orkester Slovenske vojske in vojakinja **Ana Miljković** iz 670. logističnega polka, medtem ko so pripadniki kuharskega voda 670. logističnega polka spekli pice za vse prisotne na slovesnosti. Sklepna prireditev, na kateri so razglasili rezultate in podelili priznanja najboljšim oddelkom, je bila 10. maja v Parku vojaške zgodovine v Pivki. Zmagovalni oddelek letošnjega tekmovanja je bil 20. pehotni polk 72. brigade Slovenske vojske. ■

OBVESTILO

o možnosti oddaje vlog za spremembe in dopolnitve občinskega prostorskega načrta – podaljšanje roka do 28. 6. 2024

Občina Cerknica je Občinski prostorski načrt (OPN Cerknica) sprejela v letu 2012. Pozneje se je akt redno posodabljal, v februarju smo tako potrdili že njegove sedme spremembe in dopolnitve – SD OPN št. 7.

Pobude za spremembo OPN Cerknica sprejemamo ves čas, v posamezen postopek pa jih lahko vključimo, če so pobude podane do začetka postopka. Že v tem letu bomo pristopili k novim SD OPN, zato vas obveščamo, da je **do petka, 28. 6. 2024**, (podaljšán rok) še čas, da podate pobudo, če želite, da jo vključimo v postopek.

Nova prostorska zakonodaja nam nalaga pripravo in posodobitev več strokovnih podlag, ki bodo podlaga za prostorsko načrtovanje za naslednjih nekaj let. Zaradi teh dodatnih nalog v postopu predvidevamo, da bo postopek nekoliko daljši kot običajno, zato vas še posebej obveščamo o možnosti podaje pobude oziroma vloge. Pobudo lahko oddate na obrazcu, ki je dostopen na spletni strani Občine Cerknica www.cerknica.si/objava/398828.

Oddaja pobude in plačilo takse ne zagotavljata samodejne pridobitve stavbnih zemljišč oziroma drugih sprememb. Pobuda se najprej strokovno oceni, ali je utemeljena, poleg tega pa se do nje v postopku opredelijo številni nosilci urejanja prostora za različna področja – kot npr. za področje poselitve, varstva kmetijskih zemljišč, varstva kulturne dediščine, ohranjanja narave, varovanja gozdov, varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, upravljanja z vodami, s področja celotne infrastrukture in drugi.

Vse zainteresirane opozarjamo, da pobud za spremembo namenske rabe zemljišč, ki bodo oddane po 28. 6. 2024, ne bomo mogli obravnavati v tokratnem postopku SD OPN, saj bi to pomenilo ponavljanje posameznih faz postopka, ki pa je že tako dolgotrajen in bo predvidoma trajal več let.

Za dodatne informacije se lahko obrnete na Službo za okolje in prostor Občine Cerknica.

12. junij – praznik občine Cerknica

12. junij 1870 – dan, ko je ljudi v Cerknici, na 11. taboru po vrsti, povezala ideja o Zedinjeni Sloveniji. Desetletja kasneje smo ta dan vzeli za svojega in ga kot občinski praznik obeležujemo v spomin prednikom, ki so presegli deželne meje in s taborskim gibanjem na glas sanjali o Sloveniji. Občinski svetniki občine Cerknica vam, spoštovane občanke, spoštovani občani, ob občinskem prazniku iskreno čestitajo.

Občinski praznik je dan, ko se občani s ponosom spomnimo dogodka iz preteklosti, ki nas identificira. Cerkniški tabor 12. junija 1870 je bil eden največjih. Udeležilo se ga je osem tisoč ljudi. Šlo je za odmeven in veličasten dogodek, ki so ga organizirali naši predniki, očitno takrat dovolj vplivni, da se je slišal glas Cerknice in zatresla monarhija. Poleg splošnih zahtev narodnega prebujanja (zedinjenje Slovenije, vpeljava slovenskega jezika, širitev samouprave) so udeleženci tabora izrecno zahtevali boljše pogoje za lokalno kmetijstvo na območju jezera in okolice, boljše ceste in znižanje dajatev. Po več kot 150 letih nam ukrepi kmetijske in okoljske politike sistematično uničujejo lokalno kmetijstvo, občina na ravni države nima vpliva, prometnica skozi Rakek je ostala od izgradnje južne železnice 1857 povsem ista, prav tako prometnica skozi Cerknico. Ko praznujemo, se vprašajmo, ali bomo zahteve iz leta 1870 sploh sposobni kdaj uresničiti. Danes so te zahteve še toliko aktualnejše, gre za obstoj, razvoj, ponos, za suverenost. Za naprej pa želim bolj smelo in odločno – po krpanovsko.

Rihard Braniselj, občinski svetnik Naše liste

Naša občina Cerknica je skozi zgodovino dokazala, da je sposobna rasti in se prilagajati. Naravne lepote, bogata kulturna dediščina in povezana skupnost dajejo našemu kraju poseben čar. S skupnim sodelovanjem si moramo prizadevati za trajnosten razvoj, ohranitev izjemnih naravnih lepot in skrbeti za kakovost življenja vseh generacij. Verjamem, da bomo skupaj ustvarili še boljše pogoje za bivanje, delo in turizem, kjer bo vsak prebivalec ponosen, da je del naše skupnosti. Vse dobro želim še naprej!

Ladi Klančar, občinska svetnica SDS

Politični aktivizem kot izobraževanje in ozaveščanje se začne doma. Je vzgoja in hkrati način življenja. Sama prepoznam domoljubje tudi v taki vrsti aktivizma. Tako se domoljubje lahko izraža na načine, ki so več kot zgolj ljubezen do domovine, spoštovanje državnih simbolov ali udeležba na praznikih. Domoljubje je v mojih očeh prostovoljno delo za širšo lokalno skupnost, prebivalci in prebivalke naše občine pa ga požrtvovalno izkazujejo v številnih društvih in dogodkih, ki dajejo pečat našim krajem. Želim nam, da bi znali delovati povezovalno, optimistično in ambiciozno tudi na občinski ravni. Z vami za naše kraje in za skupno dobro.

Alexandra Gregorc, občinska svetnica Naše Notranjske

Čestitke ob občinskem prazniku si zasluži prav vsak; od kmeta, ki se trudi z našo zemljo, do delavca v tovarni, ki vztraja in ohranja gospodarstvo v naši občini. Od vzgojiteljic in učiteljic, ki vzgajajo naše otroke v vzorne občane, do trenerjev in mentorjev, ki krepijo pripadnost naši lokalni skupnosti. Vsak od vas je pomemben člen v delovanju občine. Vsak prispeva po najboljših močeh za delovanje občine. Naj bo tako tudi v prihodnje in naj nas ta praznik in dogodki v povezavi z njim opomnijo, kako pomembno je aktivno soustvarjanje naše prihodnosti in prihodnosti naše občine.

Miha Modic, občinski svetnik Naše Notranjske

Ob tej priložnosti proslavimo našo občino, njeno bogato zgodovino in številne dosežke. Cerknica in njeni prebivalci smo simbol trdega dela, vztrajnosti in predvsem medsebojne podpore. Bodimo ponosni na naše uspehe na področju izobraževanja, kulture, športa in gospodarstva. Naj bo ta praznik priložnost, da se ozremo na že prehojeno pot in se veselimo prihodnosti, polne priložnosti in izzivov. Še naprej skupaj gradimo trajnosten in uspešen razvoj naše občine, kjer bomo živeli zdravo, varno in povezano. Hvala vsem za vaš prispevek k skupnemu dobremu.

Anže Bajc, občinski svetnik Naše Notranjske

Misel na občinski praznik me je spodbudila, da sem se s hvaležnostjo ozrla na našo občino Cerknica. Osredotočila sem se predvsem na našo skupnost, na občanke in občane. Med nami so izjemni ljudje, ki dosegajo male in velike dosežke na številnih področjih. Pomemben del naše skupnosti so kulturniki, umetniki, uspešni športniki, med nami so čudoviti vzgojitelji in učitelji, ki s svojim delom oblikujejo prihodnje generacije, ter požrtvovalni zdravstveni delavci. Ne smemo pozabiti kmetov, podjetnikov, obrtnikov ... Vesela sem, da imamo veliko prostovoljcev, ki nesebično namenjajo svoj čas na različnih področjih. V občini je veliko mladih, ki v skupnost prinašajo sveže ideje in energijo, na drugi strani pa so tukaj starejši, ki delijo svoje izkušnje in modrosti. V nekaj stavkih nikakor ne morem zajeti vseh pomembnih skupin, ki v naših krajih oblikujejo bogato raznoliko skupnost. Prav vsak občan prispeva svoj košček k mozaiku. Prav vsak lahko s svojimi dejanji oblikuje boljšo občino in je pomemben del naše skupne zgodbe.

Ob prazniku želim, da skupaj še naprej ustvarjamo okolje, kjer se bo vsak počutil sprejet in cenjen. Da bo vsak posameznik imel priložnost za uspeh in srečo.

Vesna Turšič, občinska svetnica Naše Notranjske

Ob občinskem prazniku želim veliko uspehov in srečnih trenutkov na naši skupni poti.

Miloš Pohole, občinski svetnik SDS

Občina Cerknica je občina, ki je v zadnjih letih naredila velik napredek. Pohvalimo se lahko s številnimi novimi pridobitvami, ki lajšajo in lepšajo življenja naših občanov. Stopamo v smeri razvoja, pa vendar se lahko vsi strinjamo, da nas v prihodnje čakajo novi izzivi, ki jih bomo uspešno premagali le s sodelovanjem. Ne nazadnje to, skupaj s trdim in poštenim delom, od nas pričakujejo tudi naše občanke in občani.

Marko Kranjc, podžupan občine Cerknica in občinski svetnik SDS

Ob našem občinskem prazniku 12. junija obeležujemo dogodek iz 19. stoletja, ki je pod imenom Zedinjena Slovenija združeval Slovence. Verjamem, da sta združevanje in povezovanje edina prava pot k napredku naše družbe. Naša občina bo uspešna toliko, kolikor se bomo občanke in občani sposobni povezovati za skupne cilje. Smo na dobri poti in prepričan sem, da bomo skupaj znali na najboljši način izkoristiti vse danosti, ki jih imamo na tem prelepem koščku sveta. Vabim vas, da se udeležite dogodkov, ki jih občina Cerknica pripravlja ob tem prazniku. Pridružite se nam pri praznovanju in prispevajte k ustvarjanju boljšega, bolj povezanega jutri za vse nas. Skupaj lahko dosežemo veliko več in obogatimo našo skupnost z vzajemno podporo in sodelovanjem.

Domen Petan, podžupan občine Cerknica in občinski svetnik Naše Notranjske

© Ljubo Vukelič

Občina Cerknica se med 212 slovenskimi občinami uvršča v prvo petdeseterico najrazvitejših občin v Sloveniji, kar naznanjajo koeficienti razvitosti, ki jih določa Ministrstvo za finance. A roko na srce, za oceno, da je naša občina v prvi četrtini najuspešnejših, ni treba brati koeficientov, objavljenih v Uradnem listu RS. Najpomembnejše je to, kako se v občini počutijo njeni ljudje. O tem, da je občina Cerknica uspešna in živa, pričajo številni dogodki, več deset različnih dejavnih kulturnih, športnih in drugih društev, življenje v trškem in vaških središčih, razvejena obrtno-podjetniška dejavnost, turizem v razcvetu, ne nazadnje dejstvo, da ima vsak v naši občini dostop do osebne zdravstva. Z roko v roki dosegamo dobre rezultate. Hvaležna sem vsem, ki ste se odločili, da tu ostanete, ali pa ste občino Cerknica izbrali za svoj novi dom. Vesela sem, da je naša občina skupno gnezdo idej, prijateljstva in napredka. Želim vam, cenjene občanke in spoštovani občani, da tako tudi ostane.

Katja Šivec, občinska svetnica SDS

Medsebojno razumevanje, prijateljstvo, sodelovanje in povezovanje so pot do uspeha in razvoja naše občine. Naša občina je zelo velika, je pa tudi najlepša. Bodimo na to ponosni. Zavedamo se, da je vse želje težko uresničiti, je pa prav, da jim prisluhnemo. Na nikogar ne smemo pozabiti. To predstavlja priložnost, da se ozremo na dosežke, ki smo jih dosegli skupaj, ter obvezo, da si zastavimo nove cilje in načrte za prihodnost. Za vse to pa je potreben spoštljiv odnos svetnikov in občinske uprave. Menim, da smo na dobri poti, in skupaj nam bo uspelo.

Boris Žnidaršič, občinski svetnik SD

Naša občina je bogata z naravnimi lepotami, med katerimi so tudi vode. Skupaj lahko poskrbimo za nadaljnji razvoj naše skupnosti, kjer bo razumljena skrb za okolje in posledično pitno vodo, ki je prioriteten pomena. Čeprav jo je bilo v lanskem poletju dovolj, pa v predlanskem letu ni bilo tako. Morda bo kakšna naložba zato morala počakati, bodimo razumni. Imamo bogato kulturno dediščino, ki ima pred seboj svetlo prihodnost. Sprejet je bil namreč Lokalni program kulture. Ob občinskem prazniku zaužijmo nekaj naših naravnih lepot. Čaka nas vrsta prireditev, ki bodo obogatile naše dni in nas pripravile na prihajajoče poletje. Naj občinski praznik in njegovo vzdušje sežeta tudi v bolj oddaljene kraje od Cerknice. Vaša udeležba in podpora tem dogodkom sta ključni za krepitev naše skupnosti in prijetno vzdušje v občini. Iskrene čestitke vsem občankam in občanom. Želim vam tudi lepo poletje, polno sonca, sprostitve in druženja z najbližjimi.

Mojca Intihar, občinska svetnica Naše Notranjske

Iskrene čestitke ob priliki praznovanja občinskega praznika. V zahtevnem času velikih in pomembnih izzivov so pomembni medsebojno sodelovanje, razumevanje in povezovanje, ki so ključ do uspeha, da bomo skupaj kos novim izzivom in razvoju občine v prihodnjem obdobju.

Marjan Vadnu, občinski svetnik Nove Slovenije

Ponosna sem na svoj kraj in mojo občino Cerknica. Poletni dnevi prinesejo tople večere in vonj lipe nas omami, ko se vsako leto ob občinskem prazniku 12. junij zberemo na Taboru. Praznovanje vsako leto omogoči vrsto prireditev za vsakogar in vsak okus. Tako mistične poletne noči so kot naše Cerkniško jezero. Upam si trditi, da je naša občina uspešna in prepoznavna ravno zaradi srčnih, sposobnih, uspešnih, podjetnih in čutečih občanov. Živimo na najlepšem koščku Slovenije, imamo izjemno naravo, veliko gozdov in zagotovo je marsikdo od vas srečal kakšnega popotnika, ki je bil poln navdušenja nad videnim in doživetim. Zato je zagotovo prihodnost naših krajev, kot jih vidim sama, v razvoju turizma, kjer se prebujamo in bo v prihodnje Cerknica zagotovo potrebovala več in večje namestitvene kapacitete. Cestna infrastruktura, ki se je v zadnjih letih izboljšala, ter bližina železnice dajeta gospodarstvenikom priložnosti, da izpolnijo svoje poslovne ideje. Želim si, da bi se v prihodnje podjetništvo in gospodarstvo razvijala v smer zagotavljanja višjih dohodkov in bi se občani zaposlovali tu in ne dnevno migrirali v druge kraje. Cenim medgeneracijsko sodelovanje in več posluha za mlade družine, ki vztrajajo po naših vaseh in zaselkih. Imajo posebno nalogo – ohranjajo naše kraje pred izselitvijo in izpraznjenostjo. Verjamem, da to pogosto ni lahko, ko otroci odidejo v šolo in naprej na šolanje.

Iva Dimic, občinska svetnica Nove Slovenije

Uvedba sistema eGraditev

✉ Mira Prevec 📁 arhiv UE Cerknica

Na Upravni enoti (UE) Cerknica so 9. maja v skladu s 137. členom Zakona o spremembah Gradbenega zakona – GZ-1A (Uradni list RS, št. 133/23) uvedli sistem eGraditev. Sistem eGraditev omogoča elektronsko poslovanje na področju graditve objektov. S tem sledi splošnemu trendu digitalizacije in poenostavitve upravnih postopkov za državljane. V sistem eGraditev bodo aktivno vključeni investitorji, projektanti, mnenjedajalci, upravni in inšpekcijski organi, občine, Ministrstvo za naravne vire in prostor (MNVP) ter javnost. Vzpostavljen bo v sklopu Prostorskega informacijskega sistema.

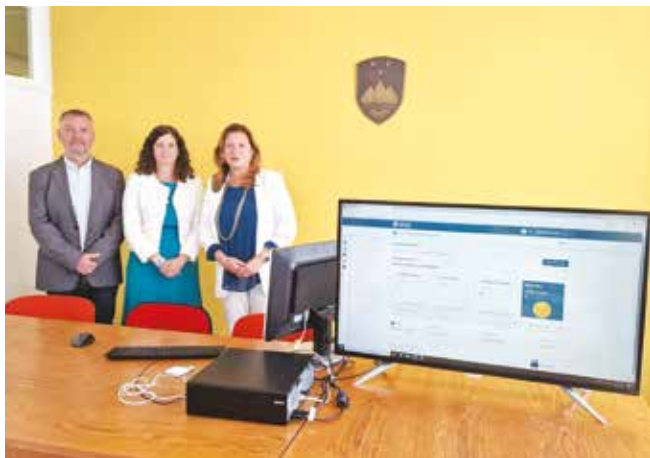
Sistem bodo uvajali postopoma po posameznih upravnih enotah in bo v celoti zaživel 5. januarja 2026. Do takrat bodo postopki lahko potekali na oba načina – v papirni obliki ali po elektronski poti. Od 5. januarja 2026 dalje bo z upravo enoto možno poslovati izključno v elektronski obliki prek sistema eGraditev. V pisni obliki se bodo lahko izjemoma vlagale zahteve in prijave iz tretjega odstavka 11. člena Gradbenega zakona – GZ-1 (Uradni list RS, št. 199/21, 105/22 – ZZNŠPP in 133/23), in sicer: zahteva za izdajo gradbenega dovoljenja za nezahtevni objekt in spremembo namembnosti, prijava začetka gradnje ter zahteve iz IV. poglavja devetega dela GZ-1 (legalizacija objektov).

Sistem eGraditev omogoča:

- neposredni vnos podatkov iz povezanih uradnih registrov in zbirk,
- pomoč pri pripravi projektne dokumentacije s številnimi avtomatizacijami in orodji,
- oddajo vlog za pridobitev projektnih pogojev in mnenj,
- oddajo vlog v upravnih postopkih graditve objektov,
- prijavo pripravljanih del in začetka gradnje,
- plačevanje dajatev in prispevkov,
- obravnavo vlog in prejemanje povratnih zahtev ter odločitev upravnih organov in mnenjedajalcev,
- spremljanje stanja postopkov.

Prednosti sistema eGraditev za državljane so:

- elektronski način poslovanja,
- večja informiranost o načinu izvajanja in poteku postopkov,
- boljša dostopnost do podatkov in hitrejša obravnava vlog. ■

Vodja Sektorja za prostorski informacijski sistem na MNVP Jurij Mlinar, načelnica UE Cerknica Valentina Palčič Petrič in direktorica Direktorata za prostor in graditev na MNVP dr. Nataša Bratina

JP Komunala
Cerknica d.o.o.

NAROČITE SE NA PREJEMANJE RAČUNA PREKO ELEKTRONSKE POŠTE

Vabimo vas, da se namesto za klasičen račun v papirni obliki odločite za **prejemanje računa preko elektronske pošte**. Račun prejet preko elektronske pošte enakovredno nadomešča račun v papirni obliki, pomeni pa do okolja prijaznejše poslovanje in enostavnejše rokovanje za uporabnika. Skupaj lahko z varčevanjem papirja, zmanjševanjem tiskanja in z uporabo digitalnih poti, prispevamo k ohranjanju narave in zmanjševanju stroškov tiska in poštnine.

Na prejetje računov za storitve JP Komunala Cerknica d.o.o. se lahko prijavite na dva načina:

- na portalu Moja komunala, kjer je omogočen tudi vpogled v podatke odjemnega mesta, izdane račune, plačila, stanja obračunskega vodomera, naročanje na direktne bremenitve ter oddaja stanja vodomera – za obračun po dejanski porabi, povezava do portala: <https://moja.komunala-cerknica.si/>
- preko spletnega obrazca, ki je dostopen na: <https://www.komunala-cerknica.si>

Lahko nas tudi obiščete v sprejemni pisarni na sedežu podjetja JP Komunala Cerknica, Notranjska cesta 44, Cerknica v času uradnih ur:

Ponedeljek: 8.00 - 10.00 in 12.00 - 14.00
Torek: 8.00 - 10.00 in 12.00 - 14.00
Sreda: 8.00 - 10.00 in 12.00 - 17.00
Četrtek: **zaprto**
Petek: 8.00 - 13.00

Rezultati poslovanja v regiji v letu 2023

Postojnska izpostava Agencije RS za javnopravne evidence in storitve (AJPES) je sredi maja objavila rezultate poslovanja gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov primorsko-notranjske regije za leto 2023.

Gospodarske družbe

Gospodarske družbe so poslovale uspešno in leto zaključile z neto čistim dobičkom v višini 88 milijonov 583 tisoč evrov. Po podatkih Poslovnega registra Slovenije je bilo v letu 2023 na območju primorsko-notranjske regije novoustanovljenih 47 družb, izbranih pa 42. Nad desetimi družbami je bil v letu 2023 uveden insolvenčni postopek (deset stečajev, nobene likvidacije ali prisilne poravnave). Podatke iz letnih poročil za leto 2023 je postojnska izpostava AJPES-a predložilo 1171 družb s sedežem v primorsko-notranjski regiji, kar je za en odstotek več kot leto poprej. Glede na velikost je 923 ali 79 odstotkov družb spadalo med mikro, 210 ali 18 odstotkov med majhne, 28 ali dva odstotka med srednje in deset ali en odstotek med velike družbe. Na uspešnost poslovanja gospodarstva v primorsko-notranjski regiji so najbolj vplivale srednje družbe, ki so ustvarile 42 odstotkov vsega neto čistega dobička regije. Pomemben vpliv so imele tudi majhne družbe. Ustvarile so 25 odstotkov vsega dobička in 31 odstotkov neto dodane vrednosti (enako kot srednje družbe), zaposlovale pa so več kot tretjino vseh delavcev. Sledijo jim velike družbe, ki so ustvarile 23 odstotkov neto čistega dobička, vendar so pridelale tudi največ čiste izgube, in sicer v višini 37 odstotkov. Čisti dobiček nad 500 tisoč evrov je zabeležilo 34 družb, skupaj 69 milijonov evrov ali 69 odstotkov čistega dobička družb. Čisto izgubo, večjo od 500 tisoč evrov, so ugotovile tri družbe; gre skupno za sedem milijonov evrov, kar predstavlja 56 odstotkov ugotovljene čiste izgube družb v regiji in vpliva na manjšo rast skupnega dobička regije. Družbe v primorsko-notranjski regiji so ob koncu 2023 izkazale eno milijardo 513 milijonov evrov sredstev, to je štiri odstotke več kakor leto poprej. Premoženje družb se glede na dvig cen življenjskih potrebščin (4,2 odstotka) realno ni povečalo.

Kapital, ki je najpomembnejši vir financiranja sredstev družb, je znašal 817 milijonov evrov, njegov delež v virih sredstev predstavlja več kot polovico. V primerjavi z letom prej se je še povečal. Zaznati je več likvidnih sredstev, medtem ko so se kratkoročne in dolgoročne obveznosti zmanjšale. Ugotoviti je, da je gospodarstvo regije dolgoročno manj zadolženo kot republiško; delež dolgoročnih obveznosti v virih sredstev regije znaša le 14 odstotkov, medtem ko je slovensko povprečje 18 odstotkov.

Družbe so v letu 2023 ustvarile eno milijardo 885 milijonov evrov prihodkov in izkazale eno milijardo 782 milijonov evrov odhodkov. Družbe regije so v primerjavi s slovenskim gospodarstvom še vedno nadpovprečno izvozno usmerjene, saj je bila polovica čistih prihodkov od prodaje ustvarjena na tujem trgu, medtem ko slovensko

povprečje znaša 42 odstotkov. Najpomembnejši trg predstavljajo države Evropske unije – tu je bilo ustvarjenih 42 odstotkov vseh čistih prihodkov od prodaje, sledijo tretje države (okvirno 8 odstotkov). Največ prihodkov in hkrati odhodkov (več kot polovico vseh) so zabeležile družbe iz predelovalnih dejavnosti, z vidika občin pa družbe iz občine Postojna (več kot 30 odstotkov vseh).

Skoraj 72 odstotkov ali 840 družb je poslovalo pozitivno. Ugotovile so 101 milijon evrov čistega dobička, v primerjavi z letom 2022 se je zmanjšal za slab odstotek. Največ čistega dobička oziroma 49 milijonov evrov ali skoraj 50 odstotkov vsega je bilo ustvarjenega pri družbah s področja predelovalnih dejavnosti. Podrobnejši pregled razkrije, da je bilo največ čistega dobička realiziranega na podpodročju proizvodnje izdelkov iz gume in plastike, sledita podpodročje obdelave in predelave lesa in proizvodnje izdelkov iz lesa ter podpodročje proizvodnje kovinskih izdelkov. Pomembnejši sta še področji trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil ter drugih raznovrstnih poslovnih dejavnosti, kjer je bilo skupaj doseženih 34 milijonov evrov čistega dobička ali 33-odstotni delež. Na drugi strani pa je 307 ali 26 odstotkov družb zabeležilo 12 milijonov evrov čiste izgube. Ta se je v primerjavi z letom prej povečala za kar trikrat. Največ ali 55 odstotkov čiste izgube v letu 2023 je bilo ugotovljene na področju predelovalnih dejavnosti, in sicer v znesku sedem milijonov evrov. Sledijo družbe s področja informacijskih in komunikacijskih dejavnosti s skupaj dvema milijonoma evrov oziroma 17-odstotnim deležem. 24 družb v letu 2023 ni ugotovilo niti dobička niti izgube, kar pomeni, da niso delovale.

Na ravni republiškega gospodarstva je bil ugotovljen neto čisti dobiček v znesku 6,7 milijarde evrov. V letu 2023 je vseh dvanajst statističnih regij izkazalo neto čisti dobiček, izstopata osrednjeslovenska (3,2 milijarde evrov) in savinjska regija (644 milijonov evrov). Tako po številu družb kot po ustvarjeni neto dodani vrednosti in ugotovljenem neto

čistem dobičku spada primorsko-notranjska regija med manjše, uvršča se na predzadnje, enajsto mesto v republiškem gospodarstvu. Na ustvarjen neto čisti dobiček regije v letu 2023 so najbolj vplivale družbe v občini Postojna, ki so ustvarile 43 milijonov evrov neto čistega dobička. Sledijo družbe občine Ilirska Bistrica z 20 milijoni evrov. Družbe občine Cerknica so pristale na tretjem mestu in leto zaključile s 17 milijoni evrov. Neto čisti dobiček so v letu 2023 zabeležile vse občine – razen družb občine Loška dolina (dva milijona evrov izgube). Tudi največ dodane vrednosti je bilo ustvarjene v družbah občine Postojna, 169 milijonov evrov. Med področji dejavnosti pa po ustvarjeni dodani vrednosti najbolj izstopa področje predelovalnih dejavnosti z 283 milijoni evrov. Skupaj je bilo v družbah regije ustvarjene za 471 milijonov evrov neto dodane vrednosti. Neto dodana vrednost na zaposlenega v regiji je znašala 52.057 evrov, na ravni države pa 61.003 evre. Povprečna mesečna bruto plača na zaposlenega pri družbah v regiji se je v primerjavi z letom 2022 zvišala za 150 evrov, znašala je 1955 evrov, ampak še vedno za dvanajst odstotkov zaostaja za republiškim povprečjem, ki je 2218 evrov. V preteklem letu se je povečalo število zaposlenih pri družbah v regiji za dva odstotka, tako da so ob koncu leta 2023 družbe regije zaposlovale 9042 delavcev.

Podjetniki

Če rezultat podjetnikov primerjamo s poslovanjem gospodarskih družb v letu 2023, lahko ugotovimo, da so oboji poslovali pozitivno, delež neto podjetnikovega dohodka v dobičku gospodarstva regije se je povišal na trinajst odstotkov. Podatki kažejo, da znaša neto podjetnikov dohodek dvanajst milijonov 873 tisoč evrov. Rezultate so v primerjavi z letom 2022 izboljšali za kar 24 odstotkov. Podatke iz letnih poročil za leto 2023 je postojnski izpostavi AJPES-a predložilo 1389 podjetnikov s sedežem v primorsko-notranjski regiji, kar je en odstotek več kot leto prej (delež normirancev ostaja 47-odstoten). 1370 jih je sodilo med mikro podjetnike, 19 ali en odstotek pa med majhne. Največ neto podjetnikovega dohodka ali 65 odstotkov vsega so ustvarili podjetniki, ki zaposlujejo najmanj delavcev, in sicer poleg nosilca dejavnosti še do enega zaposlenega. Podjetniki v primorsko-notranjski regiji so ob koncu leta 2023 izkazali 103 milijone evrov sredstev, to je devet odstotkov več kot leto poprej. Premoženje podjetnikov se je glede na rast cen življenjskih potrebščin (4,2 odstotka) realno povečalo. Podjetnikov kapital, ki je najkakovostnejši vir financiranja sredstev podjetnikov, se je povečal in znašal 58 milijonov evrov, njegov delež v virih sredstev znaša dobro polovico. Povečale so se tudi kratkoročne obveznosti, medtem ko so se dolgoročne zmanjšale. Podjetniki so v letu 2023 ustvarili 156 milijonov evrov prihodkov in izkazali 143 milijonov evrov odhodkov. Največ tako prihodkov kot tudi odhodkov so zabeležili podjetniki iz dejavnosti trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil. Z vidika občin pa največ prihodkov in odhodkov izkazujejo podjetniki iz občine Postojna. Tudi na ravni republiškega gospodarstva so podjetniki ugotovili neto podjetnikov dohodek v znesku 511 milijonov evrov. V letu 2023 je vseh dvanajst statističnih regij izkazalo neto

podjetnikov dohodek, izstopajo osrednjeslovenska regija s 126 milijoni evrov, podravska regija s 76 milijoni evrov in savinjska regija s 73 milijoni evrov. Primorsko-notranjska regija spada med manjše regije. Tako po številu podjetnikov kot po ustvarjeni neto dodani vrednosti in ugotovljenem neto podjetnikovem dohodku zaseda na republiški ravni predzadnje, enajsto mesto z 2,5-odstotnim deležem. Na ustvarjen neto podjetnikov dohodek regije v letu 2023 so najbolj vplivali podjetniki v občini Postojna, ki so tudi najštevilnejši. Ti so s 4,5 milijona evrov prehiteli podjetnike občine Ilirska Bistrica, ki so ustvarili 2,8 milijona evrov neto podjetnikovega dohodka. Vse občine so poslovale pozitivno. Če pogledamo po dejavnostih, pa je razvidno, da so več kot dve tretjini ustvarjenega neto podjetnikovega dohodka krojile predvsem štiri dejavnosti – najpomembnejše gradbeništvo s tremi milijoni evrov, sledijo promet in skladiščenje z 2,1 milijona evrov, področje trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil z dvema milijonoma evrov ter predelovalne dejavnosti z 1,9 milijona evrov ustvarjenega neto podjetnikovega dohodka. Podjetniki so v letu 2023 zaposlovali 966 delavcev, njihovo število pomeni le deset odstotkov delavcev, zaposlenih v gospodarstvu regije. Povprečna bruto plača na zaposlenega pri podjetnikih v regiji je znašala 1443 evrov in se je v letu 2023 povečala za 120 evrov. Še vedno pa precej zaostaja za povprečno plačo zaposlenih v gospodarskih družbah regije, ki znaša 1955 evrov, vendar le malo za povprečno plačo zaposlenih pri podjetnikih na ravni države, ki znaša 1453 evrov.

**V JUNIJU
NAPOVEDUJEMO**

PODJETNIŠKI FESTIVAL ZA MLADE
sreda, 5. junij, ob 11. uri
Titov trg v Postojni

**ZAKLJUČNI DOGODEK PODJETNIŠKEGA
PROGRAMA BIZNIS IN PIP**
sreda, 5. junij, ob 18. uri
Podjetniški inkubator Perspektiva

**ŽENSKE Z VIZIJO 4.0
(mreženjski dogodek)**
sreda, 12. junij, ob 16.30 uri
Podjetniški inkubator Perspektiva

**DELAVNICA: USPEŠNA PRODAJA ŽE
OB PRVEM STIKU**
četrtek, 13. junij, ob 16.30 uri
Podjetniški inkubator Neverke (Pivka)

Na dogodke se je potrebno prijaviti
www.inkubator-perspektiva.si

Matjaž Meden

Matjaž Meden z Rakeka je profesor trobente v glasbenih šolah v Sežani in Logatcu. Je dirigent Pihalnega orkestra Vrhpolje pa tudi trobentač v cerkniški godbi. Ni pa strokovnjak samo na glasbenem področju, temveč tudi na grafičnem, saj vodi domače podjetje, ki se ukvarja z različnimi vrstami tiska ter grafičnim oblikovanjem.

Matjaž mi pove, da se je v glasbeno šolo vpisal razmeroma pozno, pri devetih letih. Da bo glasbenik, pa je bilo jasno od nekdaj. »Moj sosed **Miroslav Matić**, ki je bil tudi profesionalni glasbenik, me je opazoval, kako se igram ... Ko sem se igral z različnimi vozili, sem njihov zvok oponašal tako, kot bi oponašal zvok trobente. In on je potem predlagal mojim staršem, naj me vpišejo v glasbeno šolo,« pove. Da se bo poklicno ukvarjal z glasbo, je tako Matjaž vedel že zelo zgodaj, v šestem razredu osnovne šole: »Imel sem srečo in nisem bil nikoli v dvomih, kaj bi počel v življenju.« Tako se je po osnovni šoli vpisal na umetniško gimnazijo v Koper, po tej pa na Akademijo za glasbo Univerze v Ljubljani. Že med študijem instrumenta se je relativno zgodaj začel izobraževati tudi kot dirigent. Najprej pri priznanem dirigentu **Janu Cobru** iz Nizozemske prek izobraževanja, ki ga je ponujala (ZSG) Zveza slovenskih godb, pozneje in tudi še danes pa se še udeležuje različnih mednarodnih mojstrskih tečajev.

Član cerkniške godbe je Matjaž že več kot dvajset let, od leta 2013 pa je dirigent Pihalnega orkestra Vrhpolje, ki je aprila na 42. tekmovanju Zveze slovenskih godb postal absolutni zmagovalec tekmovanja v prvi težavnostni stopnji. Mednarodno tekmovalno žirijo v sestavi Mitja Dragolič, Tomaž Habe, Gašper Salobir, David Rivas Dominguez in Taurisano Cosimo je 70-članski orkester navdušil. »Prejeli smo 99,58 odstotka vseh možnih točk,« veselo pove sogovornik. Komentarji o njihovem nastopu so bili zelo povedni: »Povedali so, da je orkester tako na tehnični kot tudi na muzikalni ravni briljanten, da je njegov zvok odličen, plemenit in zelo poslušljiv,« na moje prigovarjanje le pove Matjaž. »Nastop pa so označili kot impresiven z neverjetno kakovostjo v vseh pogledih,« nato doda. Žirija jih je nagradila še s posebno nagrado za najboljšo izvedbo obvezne skladbe. Za Pihalni orkester Vrhpolje je to največji dosežek v 22-letni zgodovini obstoja, saj si je z njim zagotovil napredovanje v koncertno – najvišjo kategorijo slovenskega godbeništv. Gre za četrto zaporedno zmago ter napredovanje orkestra v višjo kategorijo na tekmovanjih Zveze slovenskih godb (ZSG). Matjažu je s sistematičnim strokovnim delom, motivacijskimi sposobnostmi ter odličnim

sodelovanjem z vodstvom orkestra uspelo v relativno kratkem času pomnožiti članstvo ter kakovost orkestra dvigniti na zavidljivo raven. »Če daješ sebe v to, kar čutiš, poustvarjaš, se to zagotovo začuti/sliši in prepozna. Glasba je kompleksna umetnost, ki je primerljiva s športom: je ta trenutek, je v času, takrat gre za zares,« pa uspehe komentira Matjaž. Pred orkestrom so številni nastopi, v bližnji prihodnosti pripravljajo glasbeno matinejo in tradicionalni poletni koncert.

Sodelovali so pa tudi že s številnimi glasbeniki, npr. Tinkaro Kovač, Galom Gjurinom, Kvartopirci, Rudijem Bučarjem itd., saj Matjaž osebno pozna kar nekaj zvenceh glasbenih imen.

Opisana zmaga pa ni edini uspeh orkestra v zadnjem času; nedolgo nazaj je Matjaž s Pihalnim orkestrom Vrhpolje prejel nagrado za najboljši godbeni album, izdan v obdobju 2021–23. Matjažu pa Pihalni orkester Vrhpolje ni dal le neprecenljivih izkušenj, ampak je v njem spoznal tudi **Meto**, ki je lansko leto postala njegova žena, pred kratkim pa sta se razveselila tudi prvorojenke.

Poleg glasbe je Matjažu blizu tudi grafično področje. Papirus print, d. o. o., je podjetje, ki sta ga ustanovila Matjaževa starša, sedaj pa ga uspešno vodi že druga generacija. Ukvarjajo se z grafičnimi storitvami. Kot vodja podjetja Matjaž pove, da tisk in grafiko, tako kot glasbo, jemlje kot umetnost: »Ta pristop še vedno razvijamo in ohranjamo. Menimo, da smo prava izbira za ljudi, ki iščejo kakovost. Za storitvijo stojimo do konca.« Znanje, svetovanje in osebni pristop so vrednote, ki jih delijo s svojimi naročniki. Novo moč so dobili tudi v Matjaževi soprogi Meti, ki je po izobrazbi grafična oblikovalka.

V prostem času Matjaž rad hodi v hribe, teče in je navdušen potapljač. Brez obiskovanja koncertov ne gre. V zadnjem letu je poleg drugih obiskal tudi Gewandhaus in Bostonsko filharmonijo. »Rad sem v stiku s koncertno zgodbo. Na ta način kot dirigent in profesionallec ohranjaš širino. Obisk koncerta ali kakšne druge kulturne prireditve je čas zase, hrana za dušo, telo se na drugačen način spočije,« pove. Podobno jemlje potapljanje in druge konjičke, ki jih ima. »Več stvari počneš, več stvari te osrečuje in lažje najdeš svoj mir,« zaključuje.

Očistimo Menišijo

Na Menišiji smo ob svetovnem dnevu Zemlje že drugo leto organizirali čistilno akcijo Očistimo Menišijo in poskrbeli za urejenost domačega kraja ter sanacijo divjih odlagališč. Zjutraj, 20. aprila, se je pred gasilskim domom v Begunjah pri Cerknici zbralo veliko članov lokalnih društev in krajanov okoliških vasi. Turistično društvo (TD) Menišija je poskrbelo za okrepčilo in malico za vse sodelujoče ter navodila za delo na terenu. Člani Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Bezuljak so pobirali smeti za cerkvijo v Bezuljaku in v okolici vasi. Smetišče nad Kotavljico in pri opuščnem bunkerju so sanirale mešane ekipe društev. Uredili smo tudi širši prostor ob tabli »Dobrodošli na Menišiji« in cvetlično gredico. Očistili smo stekla na avtobusnih postajališčih v Begunjah, Selščku in Topolu. Pregrabili, pometli in opleli smo Park miru in sprave ter okolico vežice v Begunjah. Obsekali in očistili smo tudi pot do Komarjevih jam. V akciji so sodelovali: PGD Bezuljak, PGD Begunje, Lovska družina Begunje, Mikološko društvo Notranjske, Kulturno društvo Menišija, Čebelarstvo Begunje, Balinarski klub Begunje, TD Menišija. Komunala Cerknica je priskrbelo večji zabojnik, ki smo ga napolnili z zbranimi odpadki. Čistilno akcijo je podprla tudi Občina Cerknica. Vsem, ki ste sodelovali pri organizaciji in izvedbi akcije, se zahvaljujemo in vas vabimo, da drugo leto ponovno združimo moči pod sloganom »Očistimo Menišijo«.

✉ Martin Košir 📷 Robert Kužnik

Letovanje 2024

Uporabniki Varstveno-delovnega centra (VDC) Postojna, Enota Cerknica smo se v ponedeljek, 6. maja, s kombiji odpeljali v Izolo. Tam smo se nastanili v hotelu Delfin. Na letovanju smo se kopali, plavalili, jedli, plesali, se sprehajali. Sam sem se navadil plavati mrtvaka. Bili smo tudi v Akvariju Piran in Arheološkem parku Simonov zaliv, kjer nam je vodič predstavil muzej in njegovo vsebino. Pridružili so se nam tudi prijatelji iz VDC Tolmin, ki so imeli letovanje takrat kot mi. Letos je enota Cerknica prvič letovala sama in bilo nam je lepo. V četrtek, 9. maja, smo se polni dogodivščin odpeljali proti domu. Meni je bilo letos zelo všeč.

✉ Tomaž Antončič 📷 Arhiv VDC

Vabilo na vadbo joge

Društvo Joga v vsakdanjem življenju, ki v Cerknici deluje že več kot dvajset let, vabi, da se jim v juliju in avgustu pridružite na brezplačni vadbi joge v Rešetu na Cerkniškem jezeru. Vadba bo potekala vsak četrtek v juliju in avgustu ob 18.00,

ob slabem vremenu pa je ne bo. Udeleženci naj pridejo v udobnih oblačilih, s seboj naj prinesejo podlogo ter stekleničko vode.

📷 Arhiv društva

*Pridne čebelice lepo šumijo,
v glasu zvonečem še lepše dišijo.*

*Na bradi viseče čebelarjeve sreče
vi lončki naliti so z voskom pokriti.
Čebelarjeva roka lončke odkrije
in sladki med v kozarce nalije.*

*Mlada čebelica čebelarja poljubi,
za zdravje njegovo mrtva se zgrudi.*

*Kadar pa pride darilo nesreče,
čebelarjeve solze, srce boleče,
sladkor hitro v vodo namoči,
namesto medu jim sladkor natoči.*

*V večernem mraku
pri čebelnjaku
na klopici sedi, se v panje ozira,
spomine budi.*

*Spomine ljubeče, še vedno goreče,
se žene spominja in solze preliva.*

*V večernem mraku
pri čebelnjaku ...*

*Šumenje čebelic sredi noči
v ženine sanje mirno zaspi.*

Ludvik Primožič

Čebelar vdovec: V večernem mraku pri čebelnjaku

Na naše uredništvo se je obrnil **Andrej Šebenik**, ki je prosil za objavo pesmi svojega starega ata. »Objave bi bil zelo vesel. Pred kratkim je dopolnil 91 let. Še vedno se z navdušenjem, pa čeprav vse težje, ukvarja s čebelarjenjem, pesem pa je zložil lani, k temu pa ga je spodbudila ženina smrt pred tremi leti,« je zapisal. Seveda smo Andreju in Ludviku z veseljem ustregli. Obema želimo vse dobro.

Vaja reševanja pogrešanih oseb v naravi

V Klubu vodnikov reševalnih psov Postojna (KVRPP) se ukvarjajo z usposabljanjem vodnikov in reševalnih psov za reševanje v naravi, pod ruševinami, plazovi in celo v jamah. Ker je treba pse in njihove vodnike navajati na delo v različnih okoliščinah, so raznoliki treningi reševanja zelo pomembni. 18. in 19. maja so se člani KVRPP, katerega predsednik je domačin iz Martinjaka **Mitja Jerič**, na Slivnici urili v reševanju pogrešanih oseb v naravi. Klub vodnikov reševalnih psov Postojna bo svoje delo in večino predstavil tudi na Dnevu zaščite in reševanja, ki bo v soboto, 8. junija, na parkirišču Trikotnik v Cerknici. ✉ www.cerknica.si 📷 Ljubo Vukelič

Praznovali visoke jubileje

Rdeči križ posebno pozornost namenja starejšim. Ob visokih jubilejih jih namreč prostovoljci Rdečega križa presenetijo z obiskom, majhno pozornostjo in lepimi željami. V maju so 90. rojstni dan praznovali **Antonija Korenčič** iz Slivic, **Matilda Močnik** iz Martinjaka in **Jožef Šivec** od Hruškarjev. Iskrene čestitke.

Binkoštni pohod

✉ Jolanda Cerkvenik 📁 Arhiv društva

Petdeseti dan po veliki noči nastopi binkoštna nedelja. Takrat so naši predniki poromali do cerkvice svetega Miklavža na Slivnici, da bi izprosili lepega vremena in dobro letino. To tradicijo želi ohraniti in obuditi Turistično društvo Cerkniško jezero, ki je letos tretjič organiziralo Binkoštni pohod do cerkve svetega Miklavža. Pohodniki so lahko na pot odšli peš iz Cerknice, Begunj pri Cerknici, Nove vasi in Grahovega ali pa so se na Slivnico odpeljali z avtomobilom. Vreme nam je letos malo zagodlo, zato je sveta maša potekala pod nadstreškom lovske kočice. Mašo so darovali kar štirje duhovniki: **Sandi Osojnik** iz Grahovega, **Srečko Golob** in **Janez Žerovnik** iz Cerknice ter **Simon Virant** od Fare na Blokah. Po maši smo se družili ob dobrotah, ki so jih pripravile članice društva. Obljubili smo, da se drugo leto na binkoštno nedeljo spet dobimo pri svetem Miklavžu. ■

Rekreacija povezala diabetike

✉ 📁 Drago Frlan

Člani Društva diabetikov Cerknica smo se v lepem številu udeležili 25. jubilejnega športno-rekreativnega srečanja Društev diabetikov Slovenije, ki se je v soboto, 18. maja, odvijalo v Športni dvorani Bonifika v Kopru. Tekmovalno naravnani udeleženci smo se pomerili v prstometu (igra z gumijastimi ploščicami, podobna balinanju), pikadu, šahu in kegljanju, preostali člani pa so se odločili bodisi za pohod do Žusterne bodisi za ogled Kopra. Srečanje je bilo odlična priložnost za prijateljsko druženje z diabetiki iz drugih slovenskih društev, za izmenjavo mnenj in izkušenj. Sončno popoldne smo zaključili z obiskom Marezig, kjer je prav v času našega obiska potekal 51. praznik refoška in slovenske Istre. Kdor je želel, si je dan popestril tudi s kozarčkom rujnega. Dobro razpoloženi smo se s sončne Obale vrnili pod obronke Javornikov, ki so bili ob našem prihodu zaviti v oblake. ■

KAM PA TOKRAT NA POČITNICE?

FIRST MINUTE

IZLETI • POČITNICE • POTOVANJA

MLADINSKI SERVIS • LETALSKE VOZOVNICE • PREDPRODAJA VSTOPNIC

Vsa ponudba vas čaka na :

www.tur-servis.si

TURSERVIS CERKNICA • CESTA K. MAJALSO, CERKNICA • TEL. 01 70 01 500 • 011 30 76 80

INFO @ TUR.SERVIS.SI • WWW.TUR-SERVIS.SI

POSREDOVANJE V PROMETU NEPOKRETNOSTI

KANU SAFARI.

IZPOSOJA KANUJEV • CERKNIŠKO JEZERO

SOBOTA, NEDELJA, PRAZNIKI

od 10. do 18. ure

med tednom pokličite 051 30 76 80

- KANU IZLETI
- TEAM BUILDING
- ROJSTNODNEVNI KANU IZLETI

Zdaj zaori pesem o svobodi 2024

✍ Tone Urbas 📷 Ljubo Vukelič

Na osrednji občinski prireditvi Zdaj zaori pesem o svobodi se spominjamo ustanovitve Notranjskega odreda, dneva upora proti okupatorju, praznika dela, osvoboditve Cerknice in dneva zmage nad fašizmom. V soboto, 27. aprila, so tako številni nastopajoči in obiskovalci počastili te pomembne zgodovinske dogodke. Na tej prireditvi niso pozabili tudi na generala Rudolfa Maistra, s katerim je Notranjska še posebno povezana. Ta veliki domoljub je umrl na Uncu, njegov spomin pa ohranja Notranjsko domoljubno društvo general Maister Unec.

Številni obiskovalci so pozdravili praporščake domicilnih enot in veteranskih domoljubnih društev. Nastopili so Združeni pevski zbori Osnovne šole (OŠ) Notranjski odred Cerknica s podružnicama, recitatorji in instrumentalisti OŠ Cerknica, otroški pevski zbor Vrtca Martin Krpan Cerknica, Komorni zbor Fran Gerbič, Moški pevski zbor Tabor Cerknica, Pevski zbor Dragonarji generala Maistra, Mešani pevski zbor Bloke, Mešani pevski zbor Kulturnega društva Rak Rakek, Ženska vokalna skupina Cluster, Ženska vokalna skupina Sibia, Ženski pevski zbor Lipa, zasedba Inakterra, Zasedba Matilda ter Kulturno društvo Godba Cerknica. Slavnostna govornica na prireditvi, ki sta jo povezovala **Marijana Breclj** in **Miha Razdrih**, je bila **Živa Vidmar**, hči publicista, literarnega kritika, častnega doktorja Univerze v Ljubljani, Josipa Vidmarja. Zbrane je nagovoril tudi župan **Marko Rupar**. Tudi letošnja prireditev je odmevno navdušila občinstvo v nabito polni športni dvorani v Cerknici. ■

Srečanje notranjskih planincev v Ohonici pri Borovnici

✍ Štefka Šebalj Mikše

Letošnje srečanje Notranjskih planinskih društev je sredi maja priredilo Planinsko društvo Borovnica, ki letos obeležuje 120. obletnico ureditve Oblakove planinske poti skozi sotesko Pekel. Dr. Oblak je namreč v Planinskem vestniku že leta 1903 objavil črtice o borovniškem »Peklu«. Zjutraj smo se zbrali pri ohoniškem jezu, pred sotesko Pekel. Pred začetkom pohoda je vse navzoče pozdravil predsednik Planinskega društva Borovnica **Damjan Debevec**. Opis poti je izrazil z besedami dr. Josipa Cirila Oblaka: »To so – nebesa turistova, to je – pekel coklarski!« Nadaljeval je z besedami Frana Paplerja: »Peklenski ogenj tu ne peče, nebeški le se širi hlad. Po slapih bistra voda teče, po grlih naših – trte sad.« Uvodni pozdrav je zaključil z ljudsko: »Navadno se povsod ljudje pekla še na vso moč boje, mi hodimo se vanj hladiti, klobase jest in vince pit!« Podali smo se na omenjeno zahtevno planinsko pot. Do začetka Kožlješkega loga smo si ogledali vseh pet slapov in premagali približno 300 metrov višinske razlike. Skozi vas Pristava smo se začeli spuščati k prireditvenemu prostoru v Ohonici. Gostitelji so nam postregli dobro malico. Po prijetnem druženju ob zvoku harmonike smo se poslovili od gostiteljev in se dobro razpoloženi vrnili domov. ■

80-letnica prvega partizanskega letališča

✍ Tone Urbas 📷 Osebni arhiv

Zveza združenj borcev za vrednote NOB Slovenije, Združenje borcev za vrednote NOB Cerknica, Zveza društev vojnih invalidov Slovenije in Občina Loška dolina bodo v soboto, 29. junija, ob 11.00 na Nadleškem polju v Loški dolini pripravili spominsko slovesnost ob 80-letnici prvega partizanskega letališča v Nadlesku. Organizatorji želijo slovenski javnosti predstaviti pomen zavezniške pomoči slovenskim partizanskim enotam ter osvetliti in poudariti tudi njegov humanitaran pomen. V času od 21. julija 1944 do 10. septembra 1944 je bilo s tega letališča v zavezniške bolnišnice v Italiji evakuiranih 608 ranjencev in bolnikov, od teh 533 iz slovenskih in 75 iz hrvaških partizanskih enot. S tem bosta v našem spominu ponovno zaživela tudi prenos ranjencev, ki sta ga opravila IX. in VII. Korpus NOVJ iz bolnišnice Franja, in prenos ranjencev iz snežniških partizanskih bolnišnic, kar predstavlja izraz najvišje stopnje humanosti in tovarištva.

V programu bodo sodelovali Orkester Slovenske vojske, Partizanski pevski zbor, Zasedba Matilda, deklamatorji iz Osnovne šole Janeza Hribarja iz Starega trga pri Ložu, **Tone Šepec**, **sestre Starc** iz Loške doline. Slavnostni govornik bo minister za obrambo **Marjan Šarec**. ■

Skok v poletje z VGC Cerknica

✉ Sara Smaić 📷 Arhiv VGC

V Večgeneracijskem družinskem centru (VGC) Cerknica smo maja uživali v izdelovanju dišečih svečk z **Natašo Čeh**, s katero bomo še sodelovali, o čemer vas bomo pravočasno obvestili. 5. junija bomo s tečajniki angleščine obiskovalce gostili na Dnevu odprtih vrat za starejše in jim iz prve roke predstavili potek srečanj. 6. junija ob 17.00 bo potekalo predavanje **Martine Mikolič** (Ne)varno sončenje. Vstop je prost, prijave pa niso potrebne. Drugi četrtek v mesecu juniju ob 17.00 bo delavnica Brain Gym, na kateri bomo spoznali osnovne vaje za razvoj spomina. Ker je število mest omejeno, prijave zbiramo na naš e-naslov. Junjsko dogajanje bomo zaključili 14. junija s Pevsko raziskovalnico ob 19.00, na kateri bo **Maša Simčič** predstavila osnove dihanja in petja, ob 20.00 pa se bo odvil zaključni koncert udeležencev tečaja kitare za odrasle. ■

Osvežujoča sadna kupa

✉ Anja Purkart 📷 Katja Opeka

Kdo se spomni sladkega priporočila vseh starih kuharskih knjig, ki še danes pogosto zaokroži nedeljsko kosilo? Govora je o sadni kupi, ki so si jo privoščili stanovalci in stanovalke DEOS, Centra starejših Cerknica. To je sladica, ki je osvežujoča in jo obožujejo mladi in stari, njena priprava pa je preprosta in hitra. Izbira sadja je seveda odvisna od sezone, zato točnega recepta za pripravo sadne kupe ni, vse je v rokah iznajdljivih kuharic ali kuharjev, da pripravijo poslastico, ki je vabljava tudi za oči. Sadna kupa, s katero so se sladkali stanovalci v Centru starejših, je vsebovala jagode, grozdje, banane, hruške, vložene marelice in breskve pa še bi se kaj našlo, vse skupaj pa je bilo postreženo v visokih kozarcih, zato se je stanovalcem zdelo še imenitnejše. Sadni kupi seveda nista manjkala oblaček stepene sladke smetane ter kot dekoracija sladki posip na vrhu. ■

100 let PGD Grahovo

✉ Ksenija Preželj 📷 Mario Žnidaršič

Natanko 24. februarja 1924 je bilo ustanovljeno Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Grahovo. Letos s ponosom praznujemo častitljivo obletnico. Pripravili smo že kar nekaj priložnostnih prireditev, pa vendar ob praznovanju nismo pozabili na vsakodnevne obveznosti društva – delo operativne enote, posodabljanje opreme, delo z mladino, članicami in starejšimi gasilkami in gasilci, sodelovanje z drugimi gasilskimi društvi. Ostati hočemo dobri nasledniki vseh tistih, ki so v preteklosti po svojih močeh in z veliko zagnanostjo zagotavljali pogoje dela za gasilke in gasilce v našem kraju. Vseh se radi spominjamo in smo jim hvaležni. Še posebej smo ponosni, da smo prostovoljno gradili naš novi gasilski dom, ki je poleg šole vse leto središče dogajanja. Tako bomo tudi v tem prazničnem letu 22. junija organizirali tradicionalno veselico ter s tem počastili naš okrogli jubilej. Pričakujemo vas v velikem številu, da se poveseimo ob dobri glasbi. ■

Akcija na Lipsenju

✉ 📷 Anton Gerbec

Na praznični 27. april smo Lipsenjci olupšali vas. Kljub kisli vremenski napovedi smo se zjutraj v lepem številu zbrali v centru vasi – pri štirni. Del ekipe se je odpravil na čistilno akcijo, druga polovica pa na čiščenje in obsekovanje poti. Ob 11.00 pa se je začel glavni del. Pred kratkim nam je s pomočjo občine v vasi uspelo namestiti defibrator (AED). **Boštjan Meden** iz Zdravstvenega doma (ZD) Cerknica je vaščanom prikazal, kako aparat uporabljati ob zastoju srca. Po končani poučni predstavitvi pa smo se podružili in okrepčali na Eko kmetiji Gerbec.

Na tem mestu bi se iskreno zahvalil Občini Cerknica, še posebej **Urošu Skuku**, ZD Cerknica in Boštjanu Medenu, ki nam je priskočil na pomoč kljub prazničnemu, dela prostemu dnevu. Razšli smo se z novimi znanji in obljubo, da bomo tudi v našem kraju poskrbeli za izobraževanje prvih posredovalcev, ki jih sedaj ni. ■

Čistilna akcija

Barbara Šivec Arhiv TD Rakek

V soboto, 13. aprila, je na pobudo Turističnega društva (TD) Rakek na območju Krajevne skupnosti Rakek potekala čistilna akcija.

Kljub skromnejši udeležbi smo očistili lep del naše krajevne skupnosti – počivališče nasproti bencinske črpalke, okrog stare telovadnice in objekta Partizanska cesta 8 a, območje pri železniški postaji, ob cesti do železniškega mostu, pa vse do Unca ter od Unca proti Rakovemu Škocjanu in od Unca proti Planinskemu polju. Našlo se je marsikaj ... Od klasičnih odpadkov pa vse do avtomobilskega odbijača in spodnjega perila. Akcijo smo zaključili z zasluženno malico, sodelujoče pa nagradili z boni za prevzem sadike v Vrtinariji Najdi.

Za sodelovanje se zahvaljujemo Komunalni Cerknica, ki je poskrbela za vreče, rokavice in zabojnik, ter vsem prostovoljcem, ki so kljub čudoviti soboti svoj čas namenili lepšanju domačega kraja. ■

Pomladni sejem

Barbara Šivec Ljubo Vukelič

20. aprila so na Pomladnem sejmu na Rakeku svoje izdelke postavili na ogled: Ekološka kmetija Ileršič, Kmetija Sovdat, Center Kali, Jože Šparemblek, Hopka Šivarje, DD-LES, Virin – zeliščna darila, učenci 7. in 8. razreda rakovške šole, Klekljarska sekcija Kulturnega društva (KD) Rak Rakek in Živ Les. Veseli nas, da je zaživel tudi tisti del sejma, kjer so lahko obiskovalci izmenjevali sadike oziroma lončnice, ki so jih sami razmnožili. Na stojnici Turističnega društva Rakek smo otroke razveselili s palačinkami, članice Društva Klasje pa so pripravile domače namaze z zelišči. Ta dan je bila na Rakeku odprta tudi knjižnica, kjer so obiskovalci lahko prisluhnili predavanju **dr. Janka Rodeta** »Zelišča v gospodinjstvu nekoč in danes«, delavnico za otroke pa so pripravile in vodile članice KD Rak Rakek. Hvala vsem za sodelovanje in že sedaj lepo vabljeni na Jesenski sejem z bazarjem semen, ki bo 19. oktobra. ■

VABIMO TE V NAŠO EKIPO:

Alpod je vodilno podjetje na področju prodaje in distribucije lesenih talnih oblog v Evropi.

Z ekipo zaposlenih se zavzemamo za visoko kakovost izdelkov, njihov razvoj in neprestano izboljšanje načinov dela ob ohranjanju družbene odgovornosti podjetja. Na slovenskem trgu smo prisotni že 25 let.

Z nenehnim razvojem in iskanjem novih trgov se povečuje tudi potreba po kakovostnem kadru.

► SODELAVEC V NABAVI

Iščemo motiviranega in organiziranega sodelavca v nabavi, ki se bo pridružil naši ekipi. Kandidat bo odgovoren za upravljanje nabavnih procesov, vzdrževanje odnosov z dobavitelji in zagotavljanje pravočasne dobave materialov ter izdelkov.

► SODELAVEC PRI PRIPRAVI VZORCEV

Iščemo natančnega in zanesljivega sodelavca za pripravo vzorcev, ki bo del naše proizvodne ekipe. Kandidat bo odgovoren za pripravo in obdelavo vzorcev v skladu s specifikacijami.

Prijave z življenjepisom sprejemamo do **30. 6. 2024** na heda@alpod.si ali na www.alpod.si/zaposlitev

Osnovna šola Grahovo (1940–1963), 3. del

Med drugo svetovno vojno je bila šolska stavba poškodovana, pouk je nekaj časa potekal po okoliških vaseh. Na podlagi Odločbe o reorganizaciji mreže osnovnih šol na območju občine Cerknica je ostala šola Grahovo samostojna tudi po 1. maju 1963.

Učiteljstvo med drugo svetovno vojno

Učiteljica **Alma Rösmann** se je upokojila 18. februarja 1941, na šolo je prišla v šolskem letu 1925/26. Po odloku Visokega komisarja za Ljubljansko pokrajino je na izpraznjeno mesto s cerkniške šole prišla **Ema Rudolf**, rojena 1895, poučevati je začela 23. maja 1941. Šolski upravitelj **Ivan Globokar** je po 11. maju 1942 odšel z družino v Ljubljano. 8. julija 1942 so internirali učitelja **Stanka Novljana**. Imenovani sta bili dve novi učiteljici **Anica Bende** in **Milena Kodre**. Šolska upraviteljica je postala Ema Rudolf, ostale učiteljice pa so bile: **Marija Premrov**, **Zdenka Novljan** in **Pavla Sedej**. Verouk je poučeval **Alojzij Wester**. O učiteljstvu v šolskem letu 1942/43 ni podatkov, v šolskem letu 1943/44 sta na svojih mestih ostali Pavla Sedej in Marija Premrov, Bendetova je odšla v partizane, Milena Kodre (1916–1944) je bila bolna na pljučih, Ema Rudolf in Zdenka Novljan sta postali nezaželeni. Pavla Sedej je bila ubita med bombnim napadom na Grahovo 30. septembra 1943, pokopana je v Grahovem, Milena Kodre je umrla v koncentracijskem taborišču Ravensbrück.

Pouk med drugo svetovno vojno

Pouk se je v šolskem letu 1940/41 začel 3. septembra, končal pa 30. junija 1941 s šolsko zahvalno mašo in razdelitvijo spričeval. V šolskem letu 1941/42 je pouk potekal vse leto, toda učiteljstvo se je menjalo. Na šolo so prihajale razne italijanske odredbe in uredbe. Poskušali so uvesti »GILL«, vendar ni bilo odziva. **Mara Kos**, letnik 1934, rojena **Hribar** iz Žerovnice, se spominja: »Na drugem listu v čitanki je bila slika kralja Petra. Pod italijansko okupacijo pa niso hoteli srbskega kralja. Imela sem novo knjigo, ampak sem glih tako morala iztrgati sliko. Dali so nam pa sliko Mussolinija.« Pouk je bil zaradi vojnih razmer prekinjen od 1. do 24. aprila 1941. Italijanska vojska je šolo zasedla 5. avgusta 1942 in bila v njej do 1. decembra 1942. Pouk je potekal v Levarjevi hiši do 1. januarja 1943, vendar le vsak drugi dan. Zaradi pomanjkanja prostora prvi razred ni imel pouka. 25. januarja 1943 se je »po osnažitvi šole« zopet začel redni pouk, ki je potekal do 19. julija 1943, otroci so dobili spričevala. 26. oktobra so nemški vojaki zasedli šolo, vanjo so nagnali konje, poškodovali inventar, 3. novembra so šolo zapustili.

V šolski kroniki je upravitelj Stanko Novljan o medvojnem šolstvu navedel: »Zaradi vojne je pouk nekaj časa potekal po okoliških vaseh. V Martinjaku so v šolskem letu 1943/44 začeli s poukom 31. januarja 1944, potekal je

neredno do 20. junija. Pouk je obiskovalo 27 učencev, poučevala je učiteljica Marija Premrov. Prav tako je od 31. januarja do 20. junija 1944 potekal pouk v Žerovnici, obiskovalo ga je 28 otrok, poučeval je duhovnik **Vinko Šega**. 18. marca 1944 se je začel pouk na Bloški Polici v hiši številka 18. Pripeljali so klopi iz Grahovega, vendar je pouk zaradi vojnih razmer trajal le en dan. Šolo je obiskalo 9 deklic in 15 dečkov. Pouk v Žerovnici se je vršil tudi pri Remžgarju. Posečalo je šolo 18 dečkov in 12 deklic. Učila je tov. **Kožuh Jelka**. V Grahovem je bila istočasno nižja osnovna šola za 3. in 4. razred. Poučevala je tov. **Mulec Slavka**. Pouk je trajal le tri mesece. V Grahovem je bilo 19 dečkov in 12 deklic. Otroci so dobili prvič spričevala OF. Učiteljstvo in učenci so morali zaradi vojnih razmer večkrat bežati.«

Marija Čuk, rojena Šega iz Grahovega, je zapisala: »Pouk je bil organiziran po vaseh Grahovo, Žerovnica in na Bloški Polici, tam, kjer je bilo mogoče dobiti prostor. Učiteljica Jelka Kožuh je poučevala v Žerovnici, v Grahovem pa Slavka Mulec z Dolenjega Jezera. Pouk je bil najprej v kmečki hiši pri Ulečih, kmalu nato so se preselili in pouk nadaljevali v gostilni pri Remžgarju. V šolskem letu 1943/44 so obiskovali 2. razred. V razredu je bilo 22 učencev. Pouk je potekal v dopoldanskem in popoldanskem času. 2. razred je imel pouk dopoldne, učenci iz višjih razredov so bili pri pouku popoldne. Večkrat se je zgodilo da so morali prekiniti pouk in oditi domov.« **Ivana Orel**, letnik 1937, rojena **Logar** iz Žerovnice, pa je povedala: »Med vojno 44. leta sem hodila v šolo. Učila nas je Jelka Kožuh. Jaz sem hodila k Remžgarju, nekateri, ne prvarji, višji razredi pa k Ulečim. Vem, da so hodili k Remžgarju v šolo tudi z Bločic

Za silo obnovljena šola po letu 1945, hrani Zgodovinski arhiv Ljubljana (ZAL).

in Police. Popoldne je bil pouk.« Mara Kos: »Po bombardiranju Grahovega se je začela šola. V spodnjem razredu smo imeli pouk. Enega okna sploh ni bilo, kar luknja je bila. Učila nas je Slava Mulcava z Dolenjega Jezera. V šolo smo hodili nekaj mesecev, v tretji razred sem hodila. Pouk je bil, kadar je bil. Drugače smo se razbežali, učiteljica je zbežala, mi pa tudi.«

Šolsko poslopje, šolski vrt

Ob bombnem napadu 30. septembra 1943 so bili šolsko poslopje, inventar, drevje, ograja močno poškodovani. Okrog šole je padlo »devet bomb, težkih po 200 kilogramov«.

Že takoj po bombardiranju vasi so domačini sami prekrili streho, da so rešili poslopje pred propadanjem, 1000 strešnikov so si izposodili v Martinjaku. Zasilno so uredili dve učilnici v pritličju, kjer je potekal pouk od 21. maja do 14. julija 1945. V pritličju so obnovili pet prostorov in kuhinjo, renovirali so dve peči in štedilnik. Napeljali so zasilno elektriko v stanovanju šolskega upravnika.

Prepleskali in pozidali so vežo, stopnišče, stranišča in tudi ostali prostor v pritličju in eno učilnico. V prvem nadstropju so obnovili vse tri učilnice, ena je bila neuporabna, ker je bila brez šip in peči. Popravili so šolske klopi in nabavili 21 miz in klopi. Nabavili so tudi štiri katedrske mize, šolske deske, prečnike, dimne cevi. Očistili so podstrešje, dimnike, odstranili orožje, eksploziv, kamenje ter gorljivi material. Prenovili so vrtno ograjo, »odstranili so 3 utrdbe na šolskem vrtu«. Uredili so šolski vrt, obrezali drevje ter uredili stezice. Zasilno so prekrili drvarnico, postavili nov čebelnjak ter očistili dve gnojnični jami. Šola si je izposodila 1000 strešnikov od Obnovitvene zadruga Grahovo, od **Marije Mertelj** iz Žerovnice pa 30 komadov šip. Stanko Novljan je na koncu poročila zapisal: »Šola v Grahovem je obnovljena, a ni misliti na popolno obnovitev v hitrem času, ker je brez žlebnikov, močno poškodovana zunanost, preluknjani romi oken, vrata in nam manjka še električna napeljava ter ca 61 m² stekla. Bila bi potrebna temeljita poprava in komisijski ogled.«

V šolskem letu 1952/53 so temeljito obnovili notranje prostore, šolsko poslopje so v celoti »elektrificirali«. Napravili so nove pode, popravili in prepleskali so vsa okna in vrata ter prebelili notranje prostore. »Ker šola ni imela igrišča, je bivši KLO Grahovo odstopil parcelo bivše državne imovine, katero bo ograjala KZ Grahovo. Polovica te parcele bo spremenjena v igrišče, druga polovica pa se bo porabila za povečanje šolskega vrta in za nasaditev šolske drevesnice.« V šolskem letu 1960/61 je šolski odbor opravil vse potrebno za adaptacijo stavbe. Ker so »nastajale nerazumljive ovire pri izdaji gradbenega dovoljenja, je šolski odbor na svojo odgovornost začel akcijo s prostovoljnim delom.« Junija 1962 so odkrili streho. Lepo vreme je omogočilo, da je SGP Gradišče nemoteno opravilo nadzidavo in postavilo ostrešje. V časopisu Glas Notranjske so v novembrski številki leta 1962 poročali: »Sredstva so prispevali: stanovanjski sklad ObLO Cerknica, Krajevni odbor Grahovo ter ostale organizacije na območju

šolskega okoliša. Prebivalci so prispevali les, denar in so prostovoljno delali pri obnovi šole. Celotna investicija bo stala 17 milijonov dinarjev.«

Šolo so začeli junija 1962 obnavljati »na svojo odgovornost«, hrani ZAL.

Pouk od leta 1945 dalje, učenci

16. maja 1945 se je začel redni pouk v »zasilno popravljene šoli«. Pouk je potekal v dveh učilnicah v pritličju. Šolsko leto 1945/46 se je začelo 15. oktobra 1945 z rednim poukom. Leta 1947 je bil sprejet zakon o obveznem sedemletnem šolanju, ki je bilo sestavljeno iz štirih razredov osnovne in treh razredov višje osnovne šole. V šolskem letu 1948/49 je delovala mlečna kuhinja, hrano je prejemale 90 otrok dnevno (vseh otrok je bilo 143). Na voljo so bili konzerve, kruh, kakav. Leta 1953 je začel veljati odlok o obveznem osemletnem šolanju in uzakonil šolsko obveznost od sedmega do petnajstega leta starosti. Ob koncu šolskega leta 1952/53 je bilo 16 učencev odličnih, 17 prav dobrih, 38 dobrih, 18 zadostnih, enajst nezadostnih. Po končani sedemletni šolski obveznosti je izstopilo pet dečkov in devet deklic, skupaj štirinajst. Ob koncu šolskega leta »so se priglasili« za gimnazijo trije dečki in dve deklici. V šolskem letu 1953/54 je bil obisk šole slabši zaradi bolezni (ošpice, zlatenica), deloma pa tudi zaradi dela na kmetijah. Od IV. do VII. razreda je bil tedensko po eno uro vpeljan tudi kmetijski pouk, pri katerem so obravnavali zlasti sadjarstvo. Pouk je bil zaradi škrlatinke prekinjen od 21. oktobra do 5. novembra 1955, zbolelo je dvanajst otrok, ena učenka je umrla. Zaradi velikega števila otrok v prvem razredu v šolskem letu 1955/56 in pomanjkanja prostora so bili razdeljeni v dve skupini. Prva skupina je imela dopoldanski pouk, druga pa popoldanski. Pouk je bil otežkočen, ker je na šoli primanjkovalo učnih pripomočkov za domoznanski, zemljepisni pouk, za kemijo, fiziko, prirodopisni pouk. Učiteljska knjižnica je imela pred vojno 793 knjig, šolarska pa 302, leta 1945 je bilo v učiteljski knjižnici 496 knjig, v šolarski pa le še 46. »Rokotvorni pouk pri dečkih se ni poučeval. Pač pa je bil mesto njega kmetijski pouk, zlasti sadjarstvo.« Šolska reforma iz leta 1958 je uzakonila osemletno osnovno šolo kot edino obliko obveznega osnovnega šolstva. Pouk v šolskem letu 1962/63

Učenci in učence VI., VII. in VIII. razreda konec šolskega leta 1957/58 z učiteljem Ivanom Zupanom, hrani ZAL.

Izkaz o uspehu in vedenju, 26. junij 1959, hrani ZAL. (© MH)

se je začel nekoliko pozneje za vse razrede, razen za učence 1. in 8. razreda. Pouk za ta dva razreda je bil do oktobra pri sosedu **Antonu Jakopinu**.

Učiteljstvo od leta 1945 do 1963

Maja 1945 sta poučevali tečajnica **Stanislava Mlinar** in **Stanislava Mulec**, 15. junija sta ponovno nastopila službo Stanko in Zdenka Novljan. V šolskem letu 1945/46 so bile na šoli štiri učne moči: šolski upravitelj Stanko Novljan, učiteljica Zdenka Novljan, tečajnica Stanislava Mlinar in tečajnik **Anton Logar**. 29. oktobra 1945 je bila iz Žalne premeščena **Marija Bežek**. Marija Premrov je bila 20. decembra 1945 razrešena. Decembra 1946 je z grahovske šole odšel v šolo v Novo vas **Ivan Zupan**. Februarja 1948 je umrl dekan in vero-učitelj **Alojzij Wester**, ki je na šoli učil 38 let. Stanko Novljan je bil meseca septembra 1948 premeščen — na grahovski šoli je bil od leta 1933 — kot prosvetni instruktor v okraj Idrijo, ravno tako

je takrat na Višjo pedagoško šolo odšla Slavka Mlinar. Od šolskega leta 1948/49 do 1951 je bila vršilka dolžnosti šolskega upravitelja Zdenka Novljan. Novembra 1948 je bila na šolo imenovana učiteljica pripravnica **Nada Brne**, ki pa je bila že januarja 1949 premeščena v sežanski okraj. V šolskem letu 1949/50 so bile na šoli tri učne moči, na novo je prišla **Mira Praprotnik**. Septembra 1950 je začela poučevati **Danica Tomšič**, Mira Praprotnik pa je odšla na Višjo pedagoško šolo. Zdenka Novljan je bila oktobra 1951 premeščena v Ljubljano, upravniške posle je prevzel Ivan Zupan. Na šolo je oktobra 1951 prišel učitelj pripravnik **Jože Godejša** iz Žerovnice, ki pa je bil med počitnicami premeščen na Osnovno šolo Knežak. Na njegovo mesto je s 30. julijem 1952 prišla **Mihaela Žgavec**, do njenega prihoda 6. oktobra 1952 jo je nadomeščal šolski upravitelj Ivan Zupan. V šolskem letu 1953/54 je I. in IV. razred poučevala učiteljica **Alojzija Zupan**, II. in III. razred učiteljica pripravnica Mihaela Žgavec, od V. do VII. razreda pa šolski upravitelj Ivan Zupan. V šolskem letu 1954/55 so poučevali: domačinka **Zdenka Pelan**, šolski upravitelj Ivan Zupan, Alojzija Zupan ter Mihaela Žgavec. V začetku šolskega leta 1956/57 je bila Mihaela Žgavec premeščena na šolo pri Svetem Vidu, na njeno mesto pa je od tam prišla **Milena Žužek**. Na šolo je 3. septembra

1957 kot peta učna moč prišel **Zoltan Železen**. V šolskem letu 1958/59 se je upokojil Ivan Zupan,

na novo so prišli **Gojmir Jerič**, **Lidija Kržišnik**, Jože Godejša. Gojmir Jerič je bil šolski upravitelj od 1959 do 1961. Učiteljica Alojzija Zupan se je 31. decembra 1959 upokojila, na šolo sta prišli učiteljici **Jožica Jerina** in **Mojca Langenfus**. Šolsko leto 1960/61 je prineslo več sprememb, saj sta s šole odšla Jože Godejša in Mojca Langenfus, na novo so bili imenovani **Slavko Kranjc**, **Janez Meden** in **Anka Kranjc**, poročena **Leban**. Za šolsko leto 1961/62 je zapisano, da je kolektiv mlad. »Izmed sebe je poveril opravljanje upraviteljskih poslov tov. **Cassol Janku**.« V tem času so na šoli poučevali tudi **Heda Perovič**,

Šolsko leto	Število vpisanih učencev
1945/46	198
1946/47	153
1947/48	140
1948/49	143
1949/50	126
1950/51	114
1951/52	108
1952/53	103
1953/54	105
1954/55	125
1955/56	142
1956/57	148
1957/58	159
1958/59	156
1959/60	176
1960/61	217
1961/62	228
1962/63	216

Ivo Gorjanc, Marija Trklja. V šolskem letu 1962/63 so bili na novo zaposleni **Danica Ličen, Breda Tomšič** in **Ivan Lavrenčič. Marjan Tomšič** (1939–2023), pisatelj, je konec leta 1961 zapustil Ljubljano in se zaposlil kot učitelj slovenščine na grahovski šoli. Po treh letih je poučevanje prekinil, ker je prišel v spor s predstavniki uradne politike, leta 1964 se je vrnil v Ljubljano.

Roditeljski sestanki so po vojni potekali po vaseh. Med šolskim letom 1947/48 so bili trije: v Grahovem, Žerovnici in Martinjaku. V šolskem letu 1954/55 je bilo po vaseh deset roditeljskih sestankov: V Žerovnici za Žerovnico in Lipsenj, v Grahovem, v Martinjaku, na Bločicah za Bločice in Bloško Polico. Tudi v šolskem letu 1957/58 je bilo več roditeljskih sestankov po vaseh.

Učenci grahovske šole ob odkritju spomenika 14. julija 1959 v Žerovnici, hrani: ZAL.

Proslave, izleti, dogodki

Spominska svečanost za padle borce je bila 1. novembra 1945 na pokopališču, udeležili so se je vse organizacije in župnik Wester. Dne 8. februarja 1946 je bila Prešernova proslava, na kateri je prvič nastopil »šolski pevski zbor« pod vodstvom Antona Logarja. V šolskem letu 1946/47 so obeležili več dogodkov: 18. novembra 1946 je bila proslava okto-brske revolucije, 8. decembra pa akademija Podmladka RKS, 8. februarja 1947 Prešernova proslava, 8. marca AFŽ s sodelovanjem pionirjev z igrico »Sestrin varuh«, 9. maj proslava Dneva zmage, 25. maja Titov rojstni dan, 7. junija Teden matere in otroka. Učenci višje stopnje so si junija 1947 ogledali tovarno lesnih izdelkov v Martinjaku. V Domu je bilo leta 1948 več dogodkov, 1. januarja tudi prireditev novoletna jelka. 19. februarja 1949 so si učenci v Cerknici ogledali film Na svoji zemlji. Pionirski odred je 20. maja 1949 sodeloval z akademijo v Postojni. Glavna točka je bilo lutkovno gledališče, ki ga je osnovala **Marija Žurga** iz Martinjaka. Lutkovni oder je podarila pionirskemu odredu Grahovo. 20. maja 1949 so si učenci ogledali razstavo v Postojni ob obletnici priključitve Primorske. Za 8. marec 1951 so priredili igro Materi, ki si jo je v Domu ogledalo veliko ljudi. Učenci so sodelovali ob odkritju spominske plošče padlim borcem na grahovskem pokopališču 29. novembra 1951. Marija Žurga je skupaj z otroki 6. julija 1952 v združnem domu pripravila lutkovno igrico Tinček in Tonček ter komična prizora Ribničan Urban in Dva gluhca. Slovesno je bilo ob odprtju prosvetne dvorane Združnega doma 28. decembra 1951, igralska družina Grahovo je uprizorila Nušičevo komedijo Poslednji mož. Za materinski dan je Protifašistična fronta žensk (AFŽ) priredila igro Zaklad, igralska družina iz Žerovnice pa igro Prisega o polnoči. Med šolskim letom 1951/52 so obiskali tovarni v Martinjaku in Cerknici, ogledali so si Križno jamo, z vozovi so se peljali na ogled filmske predstave Kekec. V šolskem letu 1952/53 so šli učenci na Slivnico, Lanišča, Križno goro. Pesniki in pisatelji: **Vera Albreht, Josip Ribičič, Marička Žnidaršič, Kajetan Kovič** in **Ivan Minatti** so šolo obiskali 29. marca 1953 »v dvorani še nedograjenega združnega doma«. 27. novembra 1953 pa so se na šoli ustavili **France Bevk,**

Ferdo Godina, Lily Novy in **Tone Pavček.** Ob novem letu 1954 so bili obdarovani vsi učenci. V šolskem letu 1957/58 so učenci obiskali Ljubljano, Postojno, Bled, Vintgar, Aljažev dom. Učenci so se 14. julija 1959 udeležili odkritja spomenika padlim v Žerovnici. »Ob tej priliki so bili cicibani sprejeti v pionirsko organizacijo.« V šolskem letu 1960/61 so imeli več poučnih ekskurzij, v Lož, Stari trg, Rakov Škocjan, Vrhniko, Krvavec, Rovinj, Pulo, Opatijo in v Ljubljano na ogled dedka Mraza.

Učenci pogozdujejo, uničujejo hrošča, pomagajo in prejemajo pomoč

Učenci so od aprila 1947 do 1952 pod vodstvom učiteljstva na državnih parcelah posadili 12.750 smrekovih sadik. Zaradi koloradskega hrošča so 21. junija 1947 izvedli skupno akcijo, pregledali so 31 parcel. Pionirji so 5. in 13. maja 1948 nabrali 30 kilogramov majskega hrošča.

Decembra 1947 so učenci pomagali prekriti hišo in skedenj v Grahovem. Od 17. do 19. junija 1948 so učenci pod vodstvom učiteljev prevažali opeko na stavbišče za združni dom, ki so ga začeli graditi februarja 1948. Meseca marca 1949 so pomagali pri kritju strehe združnega doma.

Šola je dobivala pomoč, tudi iz Amerike. Junija 1948 »so prejeli zopet paket od rojakov, v katerem je bilo 6 strojkov za koničenje svinčnikov, pecivo in svinčniki«. Posebne zasluge za pomoč je imel **Frank E. Lunka** iz Žerovnice, ki je med rojaki v Ameriki organiziral nabiralno akcijo.

Viri in literatura:

- Čuk, M.: Naša šola in učiteljica Jelka med NOB, v: Svobodna misel, št. 3, 29. 3. 2013, str. 19
- Ivana Orel in Mara Kos: Spomini na šolo, 2021, zapisala Silvana Orel Kos.
- Kjer so padle naše žrtve, tam so naše meje!, v: Prosvetni delavec, št. 7/9, 20. 4. 1951, str. 5
- Kronika osnovne šole Grahovo, Zgodovinski arhiv Ljubljana (ZAL)
- MaD: Nadzidava šole v Grahovem, v: Glas Notranjske, št. 9, september 1962, str. 7
- Novljan, S.: Poročilo o obnovi šole v Grahovem, tipkopis, 4. 4. 1946, ZAL
- Novljan, S.: Podatki o dogodkih šole Grahovo, tipkopis, 27. 7. 1946, Slovenski šolski muzej (SSM)
- Odločba o reorganizaciji mreže osnovnih šol na območju občine Cerknica, v: Glas Notranjske, št. 9, oktober 1963, str. 4
- Slovenski šolski muzej (SSM), dokumentacijska zbirka, mapa šole Grahovo
- www.slovenska-biografija.si/oseba/sbi950300/

Čebelica leti z neba, leti ...

Kulturnoumetniško društvo Pa-leta je v soboto, 18. maja, na vrtu Galerije Krpan že sedmič zapored obeležilo svetovni dan čebel. Člani društva so izvedli likovne delavnice za otroke in odrasle z naslovom Čebela se predstavi. Udeleženci delavnic so upodabljali čebelarske motive na platno, les, papir in steklo. Na lesene ploščice v obliki sata so s pomočjo tehnike pirografija vžigali motiv čebele in ploščico uporabili za dno pletene košarice. Na šestkotne ploščice so zlagali tudi mozaike. Z izdelovanjem čebelic in cvetic so se poskusili v tehniki vitraj in v servietni tehniki. Med ustvarjanjem so se okrepčali z medenim napitkom in medenjaki. Delavnice slikanja na platno je vodil akademski slikar **Veljko Toman**, slikanje na lesene šestkotnike in platna sta vodila **Janez Dragolič** in **Jernej Dolničar**, na lesene ploščice so udeleženci vžigali pod mentorstvom pirografa **Tomaža Čučka**, košarice so pletli z **Bernardo Dolničar**, izdelovanje mozaikov so vodile **Marta Kvaternik**, **Karmen Petrič** in **Eva Ule**, vitraje so izdelovali pod budnim očesom **Rajka Hitija**, z **Marinko Ivančič** pa so najmlajši ustvarjali v servietni tehniki. Po zaključku delavnic so postavili razstavo in jo pospremili s kulturnim programom. V programu je sodelovala zasedba Godbe Cerknice pod vodstvom **Mitje Dragoliča**, ki je odprtje razstave začela s Čebelarsko himno. Program je v celoto povezal **Miha Razdrih**. Prireditev so podprli: Društvo notranjskih kulturnikov Krpan; Občina Cerknica; Mizarstvo Ule z Otoka; Art Vitraj Rajko Hiti, s. p., Dolenja vas; mozaična sekcija Kulturnega društva Rak Rakek in Godba Cerknica. ■

✍ Bernarda Dolničar 📷 Jernej Dolničar

Društva na srečanjih

V prvih mesecih leta se skupine predstavijo na območnih srečanjih izpostav Javnega sklada za kulturne dejavnosti (JSKD). Tako so se v mesecu maju plesalci iz Kulturno-izobraževalnega društva Plesonoga in Kulturnega društva Rak Rakek udeležili regijskega srečanja v dvorani Španskih borcev v Ljubljani. Pod mentorstvom **Vesne Turšič** so se s točko Tempus Tension predstavili plesalci **Maj Žnidaršič Čuk**, **Nike Žnidaršič Čuk** in **Zala Žnidaršič Čuk**, plesno točko Sreča so zaplesali najmlajši plesalci: **Keja Baraga**, **Amrina Djaferojki**, **Rebecca A. Krkač**, **Manca Melink**, **Tinkara Melink**, **Žana Obreza Uršič**, **Sara Perko** in **Pia Ris** pod mentorstvom **Nine Oblak**. Plesonoga se je na regijsko srečanje uvrstila s točko Manafort avtorice **Jelene Oleami**. Odplesale so jo **Julija Cergolj**, **Ernestina Lea Kos**, **Neža Jelinčič** ter **Zarja Telič Kovač**. S točko Preigravanje vizij, avtorice **Neže Jelinčič**, sta se na odru predstavili tudi **Vesna Karničnik** in **Tjaša Poje**. Uspešni so bili tudi mladi gledališčniki iz Osnovne šole Notranjski odred Cerknica, ki so se prav tako uvrstili na regijsko srečanje otroških gledaliških skupin v Litiji. Dramska skupina je pod mentorstvom **Daše Joželj Kranjc** in **Erike Opeka** pripravila predstavo Bara, bara, v kateri je sodelovalo kar 17 učencev od 5. do 8. razreda. V nedeljo, 19. maja, je potekalo območno srečanje odraslih pevskih zborov v Novi vasi. Predstavilo se je devet zborov iz občin Bloke, Cerknica in Logatec. Iz občine Cerknica so se predstavili Moški pevski zbor Tabor, Komorni zbor Fran Gerbič, Pevski zbor Dragonarji Generala Maistra, Sibia in Vokalna skupina Cluster. Nastopilo je skoraj 150 pevcev. Revijo je strokovno ocenil dirigent **Stojan Kuret**. ■

✍ Alja M. Petrič 📷 Ljubo Vukelič

Pesniški turnir 2024

V Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica je v petek, 10. maja, potekal drugi polfinale Pesniškega turnirja, na katerem se je za šest mest v finalu potegovalo dvanajst pesnikov in pesnic. Strokovna žirija, ki so jo sestavljali **Irena Novak Popov**, **Jure Jakob** in **Franci Novak**, je izbrala štiri finaliste, prisotno občinstvo pa dva. Štirje finalisti strokovne žirije so: **Amra Huremović**, **Veronika Razpotnik**, **Peter Rezman** in **Milan Žniderič**, občinstvo pa je izbralo pesmi **Mitja Draba** in **Roka Horžena**. Prireditev sta povezovala **Nino Flisar** in **Dejan Koban**. Organizatorji so ob tej priložnosti izdali tudi Zbornik pesmi polfinala v Cerknici. Večer je sooblikoval glasbenik **Peter Andrej** z uglasbenimi pesmimi **Erike Vovk**.

Dvanajst finalistov se je 24. maja v Mariboru že štiriindvajseti potegovalo za naziv vitez/vitezinja slovenske poezije. Po odločitvi žirije je na finalnem turnirju zmagal Peter Rezman s pesmijo Smrt je naravni pojav, ter tako pridobil naziv Vitez poezije 2024. ■

✍ Marija Hribar 📷 Ljubo Vukelič

Mozaik dogodkov mozaičarjev

✍ Karmen Petrič 📷 Arhiv KD Rak Rakek

Mozaičarji Kulturnega društva (KD) Rak Rakek smo aktivni tudi v pomladanskih mesecih. V aprilu smo izdali obsežno zloženko o našem delu ter promocijske razglednice. Material bomo uporabljali pri predstavitvah naših dejavnosti. Po uspešni predstavitvi mozaikov v Goriški knjižnici preteklo leto se tokrat tam predstavljamo z zbirko Picasso po naše, ki je med obiskovalci zelo dobro sprejeta. 18. maja smo izvedli uspešno delavnico za otroke na dogodku Čebela se predstavi v organizaciji likovnega društva Pa-leta iz Cerknice. Delavnica se je odvijala na čarobnem vrtu Galerije Krpan. 25. maja smo na ploščadi pred Kulturnim domom Cerknica v organizaciji Območne izpostave Javnega sklada za kulturne dejavnosti Cerknica pripravili tudi predstavitev dela sekcije. Tudi junij bo zelo bogat. Sodelovali bomo s cerkniško šolo in 8. junija skupaj s čebelarji na Cerkniškem jezeru izvedli tematski vikend. Vse moči pa usmerjamo v letošnji osrednji dogodek – predstavitev mozaikov Butalcev, ki bo v nedeljo, 9. junija, popoldne pred cerkniškim kulturnim domom. Lepo vabljeni, da nas razveselite z obiskom. ■

Gostovanje na mednarodnem festivalu v Dalmaciji

✍ Zvonka Godeša 📷 Nastja Malc

17. maja je Folklorno društvo Rakek gostovalo na 39. mednarodnem folklornem festivalu z naslovom »Na Neretvu mesečina pala« v Metkovićih. Izbrani smo bili s strani profesorja **Vidoslava Bagurja**, ki je glavni selektor za tuje skupine. Ta festival je največji mednarodni festival v Dalmaciji in poteka kar štiri dni. Na festivalu so poleg naše folklorne skupine, ki je predstavljala Slovenijo, sodelovale tudi skupine iz celotne Hrvaške, Bosne in Hercegovine ter s Kosova. Program je potekal v dveh delih. Odprtje festivala se je začelo z nastopom šestih folklornih skupin na Trgu kralja Tomislava. Drugi del ob 20. uri pa je potekal v kulturnem domu, kjer je nastopilo štirinajst folklornih skupin. Naša skupina se je predstavila s spletom »Je šla meglica z jezera« in prikazala običaje s Cerkniškega, kar je navdušilo gledalce. Izmed vseh nastopajočih skupin so bile tri folklorne skupine izbrane za nastop v Dubrovniku. Poleg naše skupine sta bili izbrani še skupini iz hrvaških Vinkovcev in Kosova. Nastop v Dubrovniku je potekal pred množico turistov na Stradunu pred cerkvijo svetega Vlaho. Za zaključek našega nastopa smo navdušenemu občinstvu na »Golico« zaplesali še polko. Z nami so zaplesali tudi turisti. Po kosilu smo imeli nekaj prostega časa za ogled Dubrovnika. Po vrnitvi v Metkoviče smo si ogledali še drugi del nastopajočih na festivalu. V nedeljo zjutraj, po zajtrku, pa smo se polni lepih vtisov vrnili v domovino. ■

Projekt Rastem s knjigo je postal polnoleten

✍ 📷 Anita Leskovec

Nacionalni projekt spodbujanja branja »Rastem s knjigo« je bil živ tudi v šolskem letu 2023/24. V Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica ga je **Anita Leskovec** vodila osemnajstič, kar pomeni, da je projekt postal polnoleten. Bibliopedagoške ure za sedmošolce občin Cerknica, Bloke in Loška dolina so potekale približno dve šolski uri, kar je tudi priporočilo Javne agencije za knjigo (JAK) in vseh, ki projekt pripravljajo. Od jeseni do spomladi se je zvrstilo osem srečanj s 195 učenci in osemnajstimi spremljevalci, ki so pobliže spoznali delovanje knjižnice s tremi enotami. Izposoja knjižničnega gradiva, vključno z elektronskimi knjigami, zvočnicami in slovenskimi filmi, domoznanski oddelek ter Udovičeva spominska soba, spletni portali Pounkufr, Notranjci, eNotranjska, Knjižnica semen, projekta Z žabico v knjižnico ter Bralni požiralniki so bili marsikateremu mlademu uporabniku neznanka, a jim bodo nove informacije ob nadaljevanju izobraževanja prav gotovo prišle prav. Brez zanimivih knjig seveda ni šlo, pa naj so to najmanjša ali največja knjiga na svetu, miniaturnica, postavljanka, knjiga s QR-kodo ali knjiga, v kateri slike oživijo kot na zaslonu. Najlepše presenečenje jih je pričakalo na koncu, saj je vsak prejel letošnjo darilno knjigo Modri otok, ki jim jo je v kratkem filmčku predstavila avtorica **Irena Androjna**. 144 učencev je že vpisanih v knjižnico, 51 nečlanov ima možnost, da se vpišejo brezplačno in prejmejo svojo člansko izkaznico, vabljeni pa seveda tudi vsi, ki sta jim knjiga in knjižnica blizu. Dobrodošli! ■

Slavnostna akademija Godbe Cerknica

Pravijo, da se vse nekje začne. In o tistem, kdaj, kako se je nekje začelo, se že piše zgodovina. Stoletna. Začetki cerkniškega godbeništva se tesno prepletajo z domačim gasilskim društvom, ki je leta 1924 osnovalo godbeni odsek.

V znameniti Štalci na Mali gasi so se medeninasti inštrumenti pridružili gasilskim čeladam in prav tam je še vedno dom orkestra, ki letos praznuje sto let. Ob tem jubileju Kulturnega društva (KD) Godba Cerknica prireja vrsto dogodkov pod skupnim sloganom Stoletje navdiha. S krajšo slovesnostjo se je praznovanje začelo že konec marca, ko je pihalni orkester zaigral na ploščadi pred kulturnim domom in ljubiteljem ter podpornikom godbe že pokazal delček nove podobe, s katero bo zakorakal v naslednje stoletje.

V Galeriji Krpan je bila do konca maja na ogled razstava Godba Cerknica s sliko skozi čas. Izbrskane fotografije je v razstavnici prostor umestil arhitekt **Marijan Rafael Loboda**, odprtje razstave pa je 9. maja z besedami pospremil **Miloš Toni**, ki na portalu Stare slike s svojimi sodelavci vztrajno pripoveduje zgodbe ljudi v preteklem času in okolju. Med razstavljenimi fotografijami je vsekakor najdragocenejša tista iz davnega leta 1926, saj je prvi foto dokument članov godbe v društveni zgodovini. Ob praznovanju stoletnice je društvo izdalo tudi bilten, ki vsebinsko sledi preteklim in ga godba od leta 1984 izda vsakih deset let ter z navedbami dosežkov, mejnikov, članov, prejemnikov priznanj in dirigentov ter fotografskim gradivom zaobjame dogajanje vsakega minulega desetletja. Tudi tokratni obširni bilten ponazarja koncertno, tekmovalno in družabno življenje godbenikov od leta 2014 do 2024, poleg tega pa je prvič objavljenih tudi nekaj arhivskih fotografij, ki so se našle od zadnje izdaje ob 90-letnici.

Bilten je predstavil častni član godbe **Tone Urbas** na slavnostni akademiji ob stoletnici v cerkniškem kulturnem domu 18. maja. Slavnostne akademije, ki se je začela s krajšim

godbenim nastopom na ploščadi, so se udeležili številni gostje; župan **Marko Rupar**, ki je nagovoril zbrane ljubitelje glasbe, med katere z vso podporo nedvomno spada tudi sam; direktor podjetja ebm-papst Slovenija **mag. Aleš Poljanšek**; koordinatorica Sveta za kulturo Občine Cerknica **Maruša Opeka**; direktor Javnega sklada za kulturne dejavnosti (JSKD) **Damjan Damjanovič** in vodja Območne izpostave (OI) JSKD Cerknica **Alja M. Petrič**, ravnatelj Glasbene šole (GŠ) Frana Gerbiča Cerknica **Milivoj Matkovič**, nekdanji in še vedno aktivni godbeniki ter slavnostni govornik na prireditvi, predsednik Zveze slovenskih godb (ZSG) **Boris Selko**. Na posebno vabilo pa sta se odzvala tudi dva nekdanja dirigenta, **Milan Matičič**, dirigent od leta 1987 do 1994, in **Uroš Polanc**, dirigent od leta 2002 do 2008.

Godba je na slavnostni akademiji prejela priznanje Občine Cerknica in JSKD, hkrati pa je tudi KD Godba Cerknica podelilo jubilejna priznanja za pomemben prispevek k delovanju društva Občini Cerknica, sponzorskemu podjetju ebm-papst Slovenija, krovni organizaciji ZSG, JSKD in OI JSKD Cerknica, GŠ Frana Gerbiča Cerknica in ne nazadnje PGD Cerknica kot ustanovitelju orkestra leta 1924.

V zahvalo za posebne zasluge pri delovanju društva, za več kot 15-letno kreativno in strokovno vodenje orkestra ter pripadnost društvu pa je častni znak iz rok predsednika KD Godba Cerknica **Jerneja Modica** prejel **Mitja Dragolič**, ki je kot godbenik prvič zaigral skupaj s svojim očetom leta 1993, dirigentsko paličico pa nadvse uspešno vihti od leta 2008. Mitja je v pogovoru z **Vesno Telič Kovač** predstavil še eno novost, album Stoletje navdiha, ki je izšel s pomočjo javnih

sredstev Občine Cerknica in JSKD. Na njem se kot solisti predstavljajo domači glasbeniki, violončelistka **Helena Švigelj**, pianistka **Sabina Švigelj** in trobentač **Luka Kraševvec**. Najnovejši album in nekatere pretekle glasbene izdaje so dostopni tudi na spletni platformi bandcamp in ne več na fizičnih nosilcih zvoka. Da se godba modernizira, dokazujeta tudi osvežitev godbenega znaka, ki ga je za ovekovečenje stoletnice oblikoval **Jan Petrič**, ter nov društveni prapor, izdelan v podjetju s prav tako stoletno tradicijo Vezenje Ercigov, s katerega izstopa nov znak. Ta izvrstno ponazarja godbene vrednote ter združuje mladostno razigranost s tradicijo in ni le prepoznavni element društva, ampak nosi v sebi tudi simbolni pomen. V sredini znaka je izrisan inštrument evfonij, ki na mestu ustnika prehaja v izrisan lipov list oziroma srce. Lipov list predstavlja slovensko tradicijo, srčnost godbenikov in cerkniški Tabor, ki pod svojo – tudi – stoletno lipo že več kot 20 let gosti Poletne večere. Notno črtovje predstavlja ustvarjalnost, uigranost, harmonijo in kakovost. Sto pik, razporejenih v pet polkrožnih vrst, pa predstavlja postavitve orkestra in – prav ste ugabili – sto let navdiha, skupnega ustvarjanja in prijateljstva.

Nov društveni prapor je predsednik predal dolgoletnemu članu **Matevžu Dobrovoljcu**, ki je v zaprisegi obljubil, da bo društvo vedno in povsod predstavljalo vrednote godbenišтва in da bo delovalo enotno in uglašeno. Da je bil na slavnostni akademiji razvit nov prapor, so poskrbeli tudi člani in podporniki orkestra s svojimi prispevki, v zahvalo pa so vsi prejeli žebličke z vgraviranimi imeni, ki so pritrjeni na drog praporja ter bodo tako ostali v trajnem spominu in kolektivni zavesti društva.

Slavnostne akademije se je udeležil tudi docent z Oddelka za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani **Nejc Sukljan**, ki bo decembra predstavil monografijo o cerkniški godbi, prav tako decembra pa bo še ena razstava, ki jo bo godba pripravila v Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica, še prej pa bo v sklopu praznovanja organizirana okrogla miza z dirigenti, predsedniki in godbeniki, ki so soustvarili stoletno zgodovino godbe.

Zelene strehe

Hidroizolacija ravnih streh
Sanacija zamakanja
Nadstreški
Kleparski zaključki

MGing

MGing d.o.o.
podružnica Notranjska

041 900 797
 info@mging.si
 www.mging.si

My Green roof

Maj je godba začela zgodaj zjutraj s tradicionalno budnico, junij pa bo sklenila v poznih večernih urah na prav tako tradicionalnem Poletnem večeru na Taboru. Da se je godba kot glasbeno ustvarjanje in tudi kot družabna dejavnost ohranila skozi vsa ta leta vzponov in seveda padcev, je zaslužno tudi poslušalstvo, zato lepo vabljeni, da sooblikujete to, kar traja že sto let. Da bo trajalo še vsaj naslednjih sto.

Odprte razstave slikarskega ekstempora

Likovna sekcija Kulturnega društva (KD) Rak Rakek je z odprtjem skupinske slikarske razstave s podelitvijo priznanj odličnosti v knjižnici na Rakeku 16. maja sklenila slikarski Ex-tempore Rak Rakek 2024. Likovniki KD Rak Rakek pod vodstvom **Violete Doles** so v času od 3. do 16. maja organizirali 19. slikarski ekstempore, na katerem je sodelovalo 23 likovnih ustvarjalcev, od tega je bilo štirinajst članov iz domače občine in devet članov iz drugih krajev po Sloveniji. Ustvarjali so na teme Poezija v sliki, Lepote Notranjske in Rudolf Maister in tako tudi obeležili 150. obletnico rojstva in 90. obletnico smrti generala in pesnika. Komisija v sestavi akademikov **Božidarja Strmana - Miša**, **Bojana Klančarja** in **Martina Petriča** je izbrala tri dela in podelila priznanje odličnosti. Priznanja so prejele **Martina Telič** (KD Rak Rakek) za sliko v akrilni tehniki z naslovom Počiva jezero v tihoti, **Violeta Doles** (KD Rak Rakek) za sliko v oljni tehniki z naslovom Ne bodi, kar nisi in **Vesna Štolfa** (Sežana) za sliko v mešani tehniki z naslovom Maistrov boj.

Prireditev sta s svojim nastopom popestrila **Benjamin Škrab** na harmoniki in Folklorna skupina KD Rak Rakek. Zbrane so pozdravili tudi vodja Knjižnice Rakek **Nevena Savič**, strokovno oceno razstave je podala akademska slikarka **Karmen Bajec**, program pa je povezovala **Maja Malc**. Razstava bo na ogled do 14. junija v knjižnici na Rakeku. ■

✍ Klavdia Doles 📷 Tomaž Čuček

Matej David

Športna aktivnost 36-letnega Mateja Davida je zaradi možganske poškodbe prilagojena. Tekmovanje v katah izvaja stoje – enako kot zdravi športniki, v borbah pa zaradi prešibke leve noge ne more tekrovati stoje, temveč tekmuje kleče. V zadnjih dveh letih je v inkluzivnem judu osvojil naslov državnega prvaka. Maja letos se je udeležil tekmovanja na svetovnih igrah na Nizozemskem ter zmagal v katah, v borbah pa je osvojil srebrno medaljo.

Ponovno »rojstvo« je doživel sedemnajst let nazaj v procesu rehabilitacije, ki jo je po poškodbi opravljal v Univerzitetnem rehabilitacijskem inštitutu (URI) Soča. Takrat se je v štirih mesecih intenzivnega dela znova učil govoriti, gibati, brati, pisati in skrbeti zase. Poleti 2007 se mu je med vračanjem z Volčjega jezera z avtomobilom zgodila huda prometna nesreča, v kateri je utrpel težje poškodbe glave. Po nesreči je bil prve tri mesece v bolnišnici skoraj popolnoma hrom, sčasoma je lahko premikal le desno roko. Po vmesni rehabilitaciji v URI Soča ter nadaljevanju okrevanja v domačem okolju se je preselil v center, namenjen osebam s pridobljeno možgansko poškodbo, v Ljubljani, kjer med tednom živi. Dopoldneve in zgodnje popoldneve med tednom preživi na delavnicah, kjer v sklopu dnevnega programa Centra za usposabljanje, delo in varstvo izdelujejo voščilnice, nakit ter produkte iz lesa in gline. Zaradi motenega delovanja leve noge ne more teči, prav tako mu oviro predstavljajo dejavnosti, ki zahtevajo skrajne položaje sklepov. Po nesreči na daleč brez očal ne vidi, prav tako ima še vedno šibkejšo levo roko. Omeni tudi posledice poškodbe na njegov spomin, saj se nekaterih podrobnosti dejavnosti, ki so potekale med dnevom, ne spomni.

Po dveh letih bivanja v Ljubljani ga je na trening juda povabil prijatelj. Ko je Matej spoznal tehnike prijemov in metov, je ta šport vzljubil ter pravi, da v njem uživa in se sprosti. Postopoma je napredoval in začel tekrovati na državni, pozneje tudi na mednarodni ravni. Trenira v ljubljanskem Judo Klubu Sokol – zadnje leto, ko se pripravlja na tekmovanja, skupno trenira štirikrat tedensko –

dvakrat tedensko kate in dvakrat tedensko skupinski trening (borbe). Treningi potekajo z ostalimi športnicami in športniki inkluzivnega juda različnih starosti.

Največ mu pomenijo zlate medalje – poudari, da je na uspešno zaključenih tekmovanjih res pokazal ves svoj trud. Leta 2016 je na mednarodnem turnirju v Raveni dosegel zlato medaljo v borbah,

dve leti pozneje v istem kraju pa srebro. Leta 2022 je na evropskem judo pokalu na Reki osvojil prvo mesto v borbah. Lani je na svetovnih igrah inkluzivnega juda na Nizozemskem pristal na tretjem in drugem mestu v katah.

Pred malo manj kot tremi leti je prejel mojstrski pas v judu – prvi dan, prilagojen osebam s posebnimi potrebami. Treningi juda so mu pomagali k vnovičnemu obvladovanju telesa (koordinaciji gibanja) in pri ravnotežju, kar mu precej pomaga tudi pri vsakdanjem življenju, ne le v športu. Trenutno se pripravlja na evropski pokal v inkluzivnem judu, ki bo junija potekal v Veliki Gorici (Zagreb).

Pred nesrečo je od osnovne šole dalje treniral kikkbox in nadaljeval treninge tudi med šolanjem na Srednji šoli tehniških strok Šiška – smer električar. V osnovni šoli, ki jo je obiskoval v Cerknici, je tekmoval tudi v atletiki na kratke in dolge proge, sicer pa je s prijatelji redno igral košarko in nogomet, pozimi pa je bil čas za hokej na ledu Cerkniškega jezera. V domačo Cerknico prihaja skoraj vsak konec tedna. Tu najde mir v vožnji s kolesom okoli jezera in v druženju z domačimi. V prostem času poleg športnega udejstvovanja rad igra igre na telefonu – predvsem strateške, ki zahtevajo razmišljanje; veliko rešuje sudoku, za sprostitev pa na svoji mešalni mizi predvaja različno glasbo.

Regijske igre specialne olimpijade

✉ Tomaž Antončič 📁 Arhiv VDC

V sredo, 15. maja, smo se uporabniki Varstveno-delovnega centra (VDC) Postojna, Enota Cerknica v Trstu udeležili regijskih iger Specialne olimpijade Slovenije. Sodelovalo je enajst ekip iz celotne primorsko-notranjske regije. Po slovesnosti ob odprtju smo se odpravili na različna tekmovališča. Tekmovali smo namreč v različnih disciplinah: atletiki, balinanju in košarki. Na tekmovanju smo se vsi odlično izkazali. Iz cerkniške enote nas je tekmovalo trinajst fantov in deklet. Pohvalimo se lahko, da smo bili vsi zelo uspešni, saj smo prav vsi dosegli eno izmed prvih treh mest v svojih kategorijah. Domov smo vsi prišli z medaljami. Sam sem osvojil zlato medaljo v balinanju. Po tekmovanju smo šli še na kosilo, nato pa smo se vsi veseli in polni novih doživetij vrnili domov. ■

23. tek na Slivnico

✉ Ksenija Preželj 📁 Ljubo Vukelič

V Grahovem sta Telesnokulturno društvo Sovica in Prostovoljno gasilsko društvo Grahovo organizirala že 23. tek na Slivnico, ki šteje tudi za Notranjski tekaški pokal (NTP) 2024. Na predvečer teka, 30. aprila, so gasilci prižgali tradicionalni kres, zgodaj zjutraj pa so se pri gasilskem domu začeli zbirati tekači. Skupaj jih je teklo kar 123, od tega 53 otrok, najmlajših, cici tekačev, je bilo 18. Otroci so tekli po ulicah Grahovega, odrasli pa so se po 9,5 kilometra dolgi trasi povzpeli do vrha Slivnice (1114 m) in premagali 500 metrov višinske razlike. Absolutna zmagovalca sta postala **Barbara Glažar** in **Tadej Osvald**.

Gonilna sila prireditve – **Milan, Aljaž** in **Nejc Gornik** – je bila z izvedbo zelo zadovoljna. Tudi vreme je zdržalo, vsaj do zaključnega srečanja, ki so ga pripravili ob podpori grahovskih gasilcev in ga je zmotil močan naliv. ■

ZAPOSLOTITVENI OGLAS

V naš kolektiv sprejemamo nove okrepitve:

**VZDRŽEVALEC -
ELEKTRIČAR (m/ž)**

**VODJA IZSEKOVALNEGA
STROJA (m/ž)**

V. stopnja izobrazbe

VILIČARIST (m/ž)

Nudimo zaposlitev za nedoločen čas

Interesenti pošljite prošnjo
na e-naslov: kadri@eurobox.si
ali po običajni pošti.

d.o.o. Podskrajnik 33, SI-1380 Cerknica

NOVO v Lepotnem ateljeju Aine

META terapija

IZBOLJŠANJE: strukture kože, rdečice, hiperpigmentacije, brazgotin po aknah, občutljivosti, elastičnosti, hidratacije, izločanje sebuma, globine gub, podočnjakov, velikosti por, poškod od UV žarkov.

- ✓ vlaženje
- ✓ obnavljanje
- ✓ proti staranju
- ✓ pomlajevanje
- ✓ za vse tipe kože
- ✓ od 25. leta naprej
- ✓ v vseh letnih časih

DERMATUDE
META THERAPY

Več informacij na

040 501 145

Sledite nam

Žogarija 2024

www.cerknica.si Ljubo Vukelič

V petek, 20. maja, so se v okviru mednarodnega projekta Žogarija na igrišču pri Osnovni šoli (OŠ) »Jožeta Krajca« Rakek v nogometu pomerile ekipe iz okoliških šol. Slavila je domača ekipa, drugo mesto je zasedla ekipa OŠ Notranjski odred Cerknica, tretji so bili nogometaši Podružnične šole Maksim Gaspari Begunje. Tekmovali sta še ekipe podružničnih šol Rudolfa Maistra Unec in »11. maj« Grahovo. A tekmovalje pri Žogariji ni v ospredju; v skladu s poslanstvom projekta so pomembnejši športno udejstvovanje, druženje, odgovornost, solidarnost in poštenost. Častno priznanje za najbolj pošteno (»fair play«) ekipo so dobili učenci unške šole. ■

ŠPORTNI SEMAFOR

LOKOSTRELSTVO

Šolsko zunanje področno tekmovanje – zahod, Koštabona (11. 5. 2024)

Osnovna šola (OŠ) Notranjski odred Cerknica

Ukrivljeni lok, učenci od 4. do 6. razreda

Lovro Žniderič, 3. mesto

Ukrivljeni lok, učenci od 7. do 9. razreda

Jernej Žeželj, 9. mesto

Goli lok, učenci od 1. do 3. razreda

Gabrijel Melink, 1. mesto

Žan Janež, 6. mesto

Goli lok, učenke od 4. do 6. razreda

Beti Zalar, 1. mesto

Doroteja Opeka, 6. mesto

Luna Čaušević, 7. mesto

Goli lok, učenci od 4. do 6. razreda

Ajan Shafin Choolakkal Felicijan, 13. mesto

Gal Marolt, 21. mesto

Ekipa OŠ Notranjski odred Cerknica (1) v sestavi Beti Zalar, Gabrijel Melink in Lovro Žniderič je osvojila 3. mesto, ekipa OŠ Notranjski odred Cerknica (2) v sestavi Doroteja Opeka, Luna Čaušević in Jernej Žeželj 16. mesto, ekipa OŠ Notranjski odred Cerknica (3) – Ajan Shafin Choolakkal Felicijan, Gal Marolt in Žan Marolt – pa 24. mesto.

Žogarija za otroke

KK Cerknica

V Košarkarskem klubu (KK) Cerknica smo ponosni na uspešno vodenje našega rekreativnega programa za najmlajše Žogarija, ki ga izvajamo od leta 2014. Z zadovoljstvom poročamo, da smo 22. aprila zaključili še eno izjemno sezono, ki je v gibanju, zabavi in druženju združila kar 42 družin. Naša skupina strokovnjakov, ki jo sestavljajo izkušeni trenerji, je vedno stremela k temu, da bi telovadba otrokom predstavljala več kot le fizično dejavnost. Poleg urjenja različnih oblik gibanja, kot so hoja, tek, plazenje, lazenje, plezanje, skoki, poskoki, dvigovanje, potiskanje, vlečenje, visenje in ravnotežje, koordinacije gibanja, pridobivanja hitrosti, moči, gibljivosti, natančnosti in vzdržljivosti, smo si vedno prizadevali, da bi bila vadba predvsem zabavna, sproščujoča in igriva. Prepričani smo, da je ta pristop ključnega pomena za spodbujanje otrokovega interesa za aktivnost in razvoj zdravega življenjskega sloga že v zgodnjih letih. Telovadba je pomembna tudi z vidika povezovanja med otrokom in staršem. Z našimi programi smo ustvarili priložnosti, da se starši vključijo v vadbo svojih otrok, kar je okrepilo družinske vezi in spodbudilo skupno dejavnost ter podporo. Predanost, strokovnost in ljubezen do dela z otroki so gonilo našega uspeha. Skupaj smo ustvarili varno, spodbudno in zabavno okolje, kjer se je vsak otrok počutil sprejetega in podprtega. Zahvaljujemo se vsem družinam, ki ste se nam pridružile v tej sezoni. Vaša podpora nam daje moč in motivacijo za nadaljnje delo. Veselimo se že prihodnjih priložnosti za raziskovanje, učenje in rast skupaj z vami! »Tri, štiri ... ŽOGARIJA!« ■

Državno prvenstvo 900 krogov, Koštabona (12. 5. 2024)

Ukrivljeni lok – mlajši od 13 let

Lovro Žniderič, 2. mesto

Goli lok – mlajše od 13 let

Beti Zalar, 1. mesto

Luna Čaušević, 5. mesto

Goli lok – mlajši od 13 let

Ajan Shafin Choolakkal Felicijan, 4. mesto

Tradicionalni lok – mlajši od 13 let

Gabrijel Melink, 1. mesto

Tradicionalni lok – starejši od 50 let

Maksimiljan Turšič, 1. mesto

Dolgi lok – mlajši od 18 let

Teo Ileršič, 1. mesto

Oblačila iz »druge roke« so naša »prva izbira«!

Na grahovski šoli se ves čas zelo trudimo, da pri različnih šolskih projektih ne uporabljamo novih, kupljenih materialov in predmetov, ampak odpadne, rabljene kose in jim vdahnemo novo življenje. Tako smo se tudi z učenkami, ki so letos obiskovale interesno dejavnost »modno oblikovanje«, odločile za oblikovanje pravih, nosljivih oblačil iz rabljenih oblačil, ki smo jih v ta namen prinesle učiteljice. To so bila še povsem uporabna oblačila, ki pa so dlje časa stala v omarah, so bila premajhna, nevšečna, nekatera tudi nekoliko odslužena. Učenke so z velikim navdušenjem pregledovale vrečke z oblačili in v mislih že sestavljale nove različice. Idej je bilo iz minute v minuto več. Dekleta so skrbno risala modne skice za nova sestavljena oblačila, saj niso želela uničiti niti enega darovanega rabljenega oblačila. Med ustvarjanjem smo razpredale o tem, koliko oblačil kupimo, a jih oblečemo le nekajkrat in se jih hitro naveličamo, po svetu pa se kopičijo kupi smeti. Ob tem so nastajale grafike v obliki oblek na obešalnikih s pomenljivimi mislimi o modi, oblačilih, recikliranih oblekah ... Dekleta so s ponovno uporabo starih oblačil in oblek iz zgrešenih nakupov izdelala prave modne kose, nova, popolnoma nosljiva oblačila. Prav vsa dekleta so si bila enotna, da so oblačila iz »druge roke« prihodnost in morajo postati naša »prva izbira«!

Med interesno dejavnostjo so udeleženske vsako uro pripravile interno modno revijo in pozirale v nastajajočih oblačilih. Za konec našega projekta pa smo pripravile pravo modno izložbo in kreacije razstavile na pravih izložbenih lutkah. Pripele smo jim še etikete, na katerih je bilo razvidno, iz katerih kosov je izdelano novo oblačilo. Razstavno izložbo so dekleta popestrila z grafikami in mislimi o modi, slogu, reciklaži ..., ki so še poudarile pomen uporabe oblačil iz druge roke. Nov pogled na rabljena oblačila smo z akcijo ozaveščanja razširili tudi med učitelje in druge učence naše šole.

✍️ Eva Mazi

Osmošolci iz Nemčije navdušeni nad Cerknico

Sredi maja smo na Osnovni šoli Notranjski odred Cerknica dobili obisk skupine dvanajstih učencev iz osnovne šole v Bissingenu v bližini Stuttgarta v Nemčiji. Obisk so dodobra izkoristili, saj so si v dveh dneh ogledali kar nekaj biserov Slovenije. S pletno so se po Blejskem jezeru zapeljali do zvončka želja in se posladkali s kremno rezino. Na gradu so uživali v razgledu na ljubljanske ulice, trge in mostove, se podali v globine Postojnske jame, se čudili žetvi soli v Sečovljah in se celo namočili v morju. Potem pa smo jih le pričakali tudi v Cerknici. Preostanek tedna so preživeli skupaj z našimi učenci. Družili so se pri pouku, med odmori in tudi popoldne. Izmenjali so si izkušnje pri učenju matematike, kemije, glasbe, jezikov, športa, geografije ... in kramljali o vsem mogočem. Naši učenci so se prelevili v picopeke, vodiče in razlagalce znamenitosti našega malega mesteca; nemškim gostom so pokazali pomembne stavbe, spomenike, pustne figure, mladinski center in z njimi veslali po Cerkniškem jezeru. Kljub kulturnim razlikam imajo učenci veliko skupnega in spletlo se je kar nekaj prijateljskih vezi. Obisk iz tujine je našim otrokom prinesel košček širnega sveta, gostje pa so domov odnesli navdušenje nad Slovenijo, Cerknico in gostoljubjem naših otrok.

✍️ Jana Škrlič 📷 Arhiv šole

Majsko brenčanje

Pravljčni urici z delavnico, ki sta v Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica potekali 16. in 17. maja, sta se navezovali na svetovni dan čebel, ki ga obeležujemo 20. maja. Na ta dan se je leta 1734 rodil učitelj in poznavalec čebel Anton Janša. Ali veste, da morajo medonosne čebele za en kilogram medu obleteti štiri milijone cvetov in štirikraten obseg Zemlje? Da ena čebela v svojem življenju nabere eno dvanajstino čajne žličke medu in da čebele oprašujejo kar 170.000 vrst rastlin? Tudi v pravljčni zgodbi je zajčku pomagala čebelica. V koč rogate kože pride, čeprav so vrata zaprta, in je pogumnejša od zajčka, pujska in psa. Kaj pa noj, največji ptič na svetu? Bo medvedku uspelo, da ga nauči leteti? In kako je videti tista kitajska knjiga, ki jo je knjižničarka **Anita** prinesla z letošnjega mednarodnega sejma otroških knjig v Bologni? Čarobno. Četudi ne poznamo pismenk, pred nami oživi tudi cvetoč vrt s čebelami in drugimi žuželkami, ki oprašujejo rastline in s tem človeku omogočajo preživetje. Čebelarstvo v Sloveniji je vpisano na Unescov seznam nesnovne kulturne dediščine. Naj čebela, ki so jo otroci izdelali na delavnici, spomni na marljivost, vztrajnost in na to, da majhnost velikokrat pomeni veličino.

✉ Anita Leskovec

Konec šolskega leta in počitniško varstvo

Konec šolskega leta se bliskovito bliža. V Centru za mlade Petka pridno delamo domače naloge, utrjujemo snov in se učimo za zadnja ocenjevanja znanja. Poletni termini počitniškega varstva se zelo hitro polnijo, ostaja le še nekaj prostih mest. Letos bo varstvo nekoliko tematsko obarvano in bo vsak teden malo drugačen. Na programu imamo glasbene delavnice, gledališke delavnice, tiskanje risb na majice, obiskali bomo konje, izdelali svoja mila, se odpravili v gozd ... Čaka nas še veliko zanimivega. Zaključek šolskega leta bomo tokrat praznovali z druženjem ob igri bingo. 13. junija ob 16.00 vabimo vse osnovnošolce, da se nam pridružijo, preizkusijo svojo srečo in se potegujejo za lepe nagrade. Za več informacij in prijave na dejavnosti smo dosegljivi na spletnem naslovu center.petka@gmail.com.

✉ Maša Simčič 📷 Arhiv Petke

Nova klop na begunjskem igrišču

V času, ko so učenci podružnične šole Maksim Gaspari Begunje uživali na prvomajskih počitnicah, je podjetje Žaga trade, d. o. o., odstranilo dotrajano klop na šolskem igrišču ter jo nadomestilo z novo.

Učenci so bili po vrnitvi s počitnic navdušeni in klop že z veseljem uporabljajo. Skrbeli bomo zanjo, da nam bo dolgo služila, hkrati pa prosimo tudi popoldanske obiskovalce, da skrbijo za urejen videz igrišča.

Hvala podjetju Žaga trade, d. o. o., za velikodušno donacijo. Zahvala pa gre tudi vsem, ki so pri tem projektu pomagali – **Ladu Likarju, Matjažu Humarju, Jožetu Duhu, Ladu Ivanšku** ter nekdanjemu in zdajšnjemu učencu naše šole **Žigi in Jaku Likarju**.

✉ Marjeta Turšič 📷 Katarina Truden

Projekt nekoč

»Nekoč so bili tudi vaši dedki in babice majhni,« so bile najine prve besede, s katerimi smo začeli to šolsko leto v skupini Slončki. S celoletnim projektom sva želeli otrokom čim bolj približati življenje, ki so ga imeli njihovi stari starši. Tako smo z njihovo pomočjo najprej spoznali stare predmete. Da so takšni predmeti pravi zaklad, smo se prepričali tudi sami, saj so nam jih stari starši ponosno pokazali na svojih domovih. Prababica ene izmed deklic nas je obiskala v vrtcu in nam pokazala, kako se zamesi kruh. Dedi druge deklice pa nam je prišel opisati svojo zgodbo o culi. Zadnji kamenček v naš pisan mozaik preteklosti smo dodali 15. maja, ko so v vrtec prišli stari starši. Vsak je svojemu vnuku/vnukinji pomagal pri šivanju medvedka iz cunj, saj je bila to igračka njihovega otroštva. Trije pogumni dedki pa so nam vsem dokazali, da šivanje ni le za babice! Premalokrat se zavemo, da niso vsi zakladi nekje skriti in zakopani. Babice in dedki, za vse nas ste s svojimi modrostmi in znanji prav vi ta zaklad.

✉ Petra Črmelj, Mirjana Perko 📷 Arhiv vrtca

Drugošolci za kulturni dan obiščejo knjižnico

Drugošolci cerkniške šole s podružnicama imajo na šolskem koledarju zapisan tudi kulturni dan, ko obiščejo Knjižnico Jožeta Udoviča Cerknica. Od 15. do 19. aprila jim je knjižničarka **Anita** odklepala vhodna vrata, saj so bili posebni gostje, ki so na obisk prišli v času, ko je knjižnica za uporabnike še zaprta. Skupno 96 učencev in deset spremljevalk je podrobneje spoznalo mladinski oddelk v pritličju in prvo nadstropje s prizidkom, kjer je bilo lušno posedeti v krasni čitalnici za odrasle. Nato pa so se na cicibanskem oddelku v zgodbi čudili Henryju, ki je jedel knjige, reševali posebne uganke, se v pesmih zabavali ob navihanem aprilu ter dežniku, ki je zbolel in moral celo na kliniko. Magičnim knjigam iz osebne zbirke knjižničarke Anite, ki začarajo še odrasle, je sledilo prepogibanje papirja in že so se skupaj z izdelanim origami škratom in polni vtisov poslovili. Kadar se imamo fletno, čas kar prehitro mine. A zdaj vemo – v knjižnici je res lepo!

📷 Anita Leskovec

London na dlani

Skupina učencev osmih in devetih razredov Osnovne šole »Jožeta Krajca« Rakek je za majski konec tedna obiskala London. Slabo vreme ob odhodu se je v Londonu umaknilo toplim sončnim žarkom, ki so še polepšali pogled na številne znamenitosti. Učenci so izvedeli veliko zanimivosti o preteklosti tega tradicionalno angleškega in hkrati svetovljanskega velemeda, ki kar prekipeva od raznolikih kultur. Prisostvovali so glasni odpravi skupine nogometnih navijačev na tekmo in se navduševali nad nastopi številnih uličnih umetnikov. Preizkušali so se v svojih jezikovnih zmožnostih in izkusili prijaznost popolnih neznancev. London so peš prečesali po dolgem in počez, si ga ogledali iz zraka (The London Eye) in pod zemljo (Tube). Ob tem so utrjevali prijateljske vezi in se urili v samostojnosti. Vrnili so se polni novih izkušenj in prijetnih doživetij.

📷 Urška Drobnič, Andreja Benčina, Maruša Nared 📷 Arhiv šole

Vrčevske razstave v cerkniški knjižnici

Za otroke in njihove vzgojiteljice v Vrtcu Martin Krpan Cerknica velja, da so marljivi kot mravljice. Z igro in knjigo svoja obzorja širijo v naravi, učilnicah in na igrišču, ob vsem pa urijo tudi ročne spretnosti. Palček Bralček, kakor se imenuje njihova predšolska bralna značka, jih povabi v družbo knjig. S starši preberejo določene naslove slikanic in ob tem poustvarijo zanimive izdelke. V lanskem šolskem letu so otroci skupine Račke oživili račke in z vzgojiteljico **Sašo Plečnik** in s pomočnico vzgojiteljice **Majo Simić** v novembru in decembru 2023 na mladinskem oddelku Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica pripravili razstavo Potujoča račka. Skupina »Ptički« iz enote Grahovo je ob branju pesniške zbirke Palčki, Antona Vojana Tihomirja, ustvarjala Palčkovo deželo. Vzgojiteljica **Katja Bell** in pomočnica **Urška Brancelj** sta zanimive izdelke prinesli v knjižnico, kjer so bili na ogled od februarja do aprila. Skupino Petelinčki iz Cerknice vodita vzgojiteljica **Sabina Midžan** in pomočnica **Brigita Opeka**. Otrokom sta v branje ponudili različne knjige o prevoznih sredstvih, otroci pa so s starši izdelali različna vozila. Razstavo z naslovom Prevozna sredstva si v cerkniški knjižnici lahko ogledate do 15. junija. Otroci ob opravljeni bralni znački prejmejo priznanje, a veliko veselja jim prinese tudi njihova razstava v knjižnici, ko na ogled z veseljem pridejo z vzgojiteljicami ali družinami. Ko se v krog spletejo sodelovanje vzgojiteljic, otrok in njihovih staršev ter knjižnice, nastanejo lepe, nepozabne reči. In ne boste verjeli – v tem krogu ni nobene digitalne tehnologije, nobenega zaslona elektronskih medijev. Lahko si le želimo, da bi takih trenutkov nanizali še pa še.

📷 Anita Leskovec

Jamborna pot Rakitna–Trst

Prav zagotovo poznate Rakitno, najbrž vam je znano Rakitniško jezero, mogoče tudi to, da kraj leži na najvišjem kraškem polju. Najbrž pa se boste ob podatku, da je pred 130 leti z Rakitne v Trst potoval najdaljši znani jambor, ki so ga kdaj koli vozili po naših cestah, kar malce zdrznili.

Ta jambor, ki je bil posekan v okolici kraja, je v dolžino meril kar 64 metrov. Za popravilo poškodovane 815-tonske jadrnice ga je kupil Henrik Angel Jazbec – takrat eden najbogatejših in najbolj znanih slovenskih ladjarjev v Trstu.

Jambor so peljali z Rakitne skozi Bezuljak, Begunje, Cerknico, Rakek, Planino pri Rakeku, Studeno, Razdrto in naprej proti Trstu. To je bil izjemen podvig rakitniških gozdarjev, sekačev in furmanov, ki je člana Turističnega društva (TD) Menišija **Janeza Koširja** in **Mira Nareda** spodbudil, da sta s pomočjo ostalih članov začela zbirati podatke. Zbrano gradivo sta nato predala kolegom z Rakitne, ki so ob jezeru postavili repliko jambora v naravni velikosti.

Ker eno dobro delo vodi k drugemu, je v TD Menišija vzklikla ideja, da skupaj s partnerji 10. maja organiziramo tridnevni pohod od Rakitne do Trsta.

Pohod smo začeli s prejemom blagoslova pri župnijski cerkvi svetega Križa, nato pa smo se odpravili do replike jambora pri Rakiškem jezeru. Tam nas je pričakal nekdanji predsednik TD Rakitna in pobudnik postavitve replike **Darko Jerina**. Pot nas je vodila skozi Pikovnik, Bezuljak, Rakek do Planine pri Rakeku, kjer smo končali 27 kilometrov dolgo pot prvega dne. V stari furmanski gostilni Demšar smo dobili odlično večerjo, prenočišče in zajtrk. Z lastnikom **Benjaminom Demšarjem** smo se pogovarjali o Jamborni poti in od njega izvedeli še marsikaj novega.

Naslednji dan se nam je po zajtrku pridružil vodič iz TD Rakek **Mitja Fajdiga**. Skupaj smo se iz Planine pri Rakeku podali

do Belskega, kjer smo se srečali s člani TD Podgura. V kozolcu toplar na Belskem smo si ogledali lično razstavo starih predmetov, dan pa zaključili v Senožečah. Za nami je bilo 26 kilometrov, prehojenih po zares čudoviti naravi. S prenočiščem, večerjo in zajtrkom so za nas poskrbeli na Turistični kmetiji Hudičevce.

Tretji dan smo si pod vodstvom vodiča **Bogdana Macarola** ogledali Senožeče, šli skozi Divačo, Lokev in prečkali državno mejo Slovenija–Italija. V Bazovici nam je nasproti prišel še rojak **Matjaž Manček**, ki sedaj živi v Trstu. Naš cilj je bil pomol ob stari ribji tržnici. Dosegli smo ga v poznih popoldanskih urah in tretji pohodni dan zaključili s 33 prehojenimi kilometri. Na pomolu smo v en glas zavpili »Trst je naš«. Ob čakanju na kombi smo nazdravili skupnemu uspehu.

V treh dneh smo prehodili približno 90 kilometrov. Srečali smo veliko prijaznih ljudi in ustvarili dragocene spomine. Celo pot je prehodilo šest pohodnikov – **Franci Žnidaršič, Jože Duh, Janez Borštnik, Romana, Jakob** in **Martin Košir**, posamezne dele poti pa še šest – **Avguštin Švigelj, Danijel Zalar, Robert Kužnik, Mitja Fajdiga, Bogdan Macarol** in **Matjaž Manček**. Lepa hvala Mariji in Ladu iz Selščke, ki sta nas v Bazovici nepričakovano presenetila z malico in se z nami veselila na cilju, ter Robertu Kužniku, ki je oblikoval grafično podobo Jamborne poti.

Za zaključek lahko povemo, da smo po poti izvedeli marsikaj novega o naši kulturni in tehnični dediščini, prepričali pa smo se lahko tudi o kulturi in gostoljubju Slovencev.

Veliki vrh na Banjški planoti

📷 Štefka Šebalj Mikše

Veliki vrh z nadmorsko višino 1071 metrov leži na robu Banjške planote in je v množici istoimenskih vrhov v državi verjetno precej neznan vrh. Če se podamo na tematsko pot »Lom je moj dom«, pa spoznamo, da je višinska razlika velika. Pot se začne nad železniško postajo Most na Soči, kamor smo se s Planinskim društvom Cerknica podali v začetku maja. Pod zaselkom Široko smo postali pri velikem razpelu, pletenem iz slame, ter zrl v dolino, na smaragdno Sočo. Oblaki so prekrivali vrhove bohinjskih gora, zato tokrat nismo bili nagrajeni z lepimi razgledi. Nadaljevali smo do naslednjega razgledišča, imenovanega Ledince; precej nižje sta bili vasi Tolminski in Kanalski Lom. Po vpogledu v brezno na Špilah smo kmalu prispeli do mejnega kamna z vklesano letnico 1738. Na tabli smo prebrali, da so tega leta uredili mejo med obema Lomoma in vklesali letnico. Proti vrhu smo spotoma vstopili še v kaverno iz prve svetovne vojne. Na vrhu smo presenečeni uzrli pomanjšan Aljažev stolp z vpisno knjigo in žigom. Med oblaki smo proti vzhodu prepoznali Kojco in Jelenk. Po odmoru smo se spustili k vasi Grudnica in se v sirarni oskrbeli zokusnim sirom in skuto. Postanek za okrepčilo in razgled smo imeli še na Turistični kmetiji Široko, nato pa smo veselo zakorakali nazaj v dolino. Z avtobusom smo se zapeljali še do akumulacijskega jezera na Soči in se zadovoljni vrnili domov. ■

Druga etapa pogorja Učke

📷 Miro Mlinar 📷 France Škrli

Z osebnimi vozili smo se zapeljali čez mejni prehod Jelšane ter nadaljevali do kraja Matulji, od koder smo po ovinkasti in strmo vzpenjajoči cesti sledili smernim tablam za Učko vse do parkirišča pri Planinskem domu Poklon (922 m). Po legendi je Poklon dobil ime po vernikih, ki so častili devico Marijo na bližnjem Trsatu in prihajali tudi na Učko. V tem kraju, kjer je prelep pogled na Trsat z Marijino cerkvijo, so se proti njej vedno poklonili. Po kratkem postanku smo začeli hojo. Sledili smo markacijam za Vojak. Večkrat smo prečili asfaltno cesto, ki je speljana prav do vrha. Planinska pot se večkrat združi z učno potjo, ki je opremljena z informacijskimi tablam o flori in favni Učke. Na določenih točkah so tudi klopi, tako da je pot primerna za vsakogar. V manj kot dveh urah smo prispeli na najvišji vrh Učke – Vojak (1401 m). Vrh ni poraščen in nudi široke razglede. Nedaleč od antenskih sistemov in radarjev, prav na vrhu, stoji kamnit stolp. V stolpu je lokal s ponudbo spominkov. Na vrhu stolpa pa je v granitu izdelana orientacijska tabla. Lepo je bilo videti tudi naše Javornike. Po daljšem postanku smo krajši odsek poti nadaljevali po ozkem robu vrha. Kmalu je sledil sestop po strmih in širokem pobočju gore. Na križišču Kozarica smo šli v smer drugega najvišjega vrha Učke – Suhi vrh (1333 m). Sam vrh je poraščen in le na nekaj mestih nudi razgled proti Kvarnerskemu zalivu. Pot je bolj skalnata in tudi zahtevnejša – vse do sestopa proti Vratom. Sledilo je nadaljevanje poti po južnem pobočju Učke, večji del po gozdu, za zaključek pa po gozdni cesti. Za opisano pot smo potrebovali pet ur in pol. ■

Izlet k starodavnim zavetnikom naših krajev

🌐 www.cerknica.si 📄 Arhiv NRP

Obdani smo z bogato kulturno dediščino, a jo vse prevečkrat spregledamo. V okviru prireditve ob občinskem prazniku vam Občina Cerknica, Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica in Notranjski park ponujajo odlično priložnost, da bolj spoznate starodavne pričevalce naše bogate zgodovine. Enodnevni izlet po Notranjski z umetnostnim zgodovinarjem **dr. Ferdinandom Šerbeljem** obljublja zanimivo podoživljanje preteklosti. V soboto, 15. junija, se bomo srečali s starodavnimi zavetniki naših krajev! Program izleta vključuje ogled župnijske cerkve Marijinega rojstva v Cerknici, cerkve svetega Roka v Cerknici, svetega Volbenka v Zelšah, svetega Petra in Pavla na Dolenjem Jezeru, svetega Jurija v Starem trgu, svetega Janeza Krstnika v Nadlesku, svete Marjete v Šmarati ter Matere božje v Viševku. Izlet bo trajal od 8.00 do 18.00, ob 12.30 pa bo postanek za kosilo v gostilni Pri Stani v Žerovnici. Izhodišče izleta je na Taboru. Cena izleta je 20 evrov in vključuje vodenje, avtobusni prevoz in kosilo. Občina Cerknica bo izlet sofinancirala v okviru občinskega praznika. Prijave zbiramo do četrta, 13. junija, na e-naslov tic@notranjski-park.si. Število mest je omejeno. Veselimo se vaše družbe in skupnega odkrivanja zakladov Notranjske! Lepo vabljeni! ■

Avtor križanke: **Vladimir Milovanović** (Najeto pero)

Nagradna križanka

Geslo križanke (izpisano na osenčenih zelenih poljih) napišite na dopisnico in pošljite na naslov Slivniški pogledi, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica, s pripisom »Nagradna križanka« ali ga pošljite na elektronski naslov urednistvo@slivniskipogledi.si, ime zadeve naj bo »Nagradna križanka«. Ne pozabite dopisati še svojega naslova. Rešitve bomo v uredništvu sprejemali **do 24. junija**.

Imena nagrajencev bodo objavljena v naslednji številki Slivniških pogledov, ki izide v začetku julija.

Trije izžrebani nagrajenci bodo prejeli nagrade, ki jih podarja trgovina Megadom iz Podskrajnika.

- 1. nagrada:** voziček z vrtno cevjo Claber;
- 2. nagrada:** korito za rože in delovne rokavice;
- 3. nagrada:** 10 vrečk semen Valentin.
- Nagrajenci majske številke so:
- 1. nagrada:** bon v vrednosti 30 € za plesni tečaj po izbiri v PK Evora za sezono 2024/25 – **Zala Meden**, Videm 7 a, 1380 Cerknica;
- 2. nagrada:** majica in skodelica PK Evora – **Leon Žnidaršič**, Hacetova ulica 8 a, 1380 Cerknica;
- 3. nagrada:** majica in obesek za ključke PK Evora – **Matevž Mestek**, Dolenje Jezero 3 a, 1380 Cerknica.
- Nagrajenci bodo nagrade, ki jih podarja Plesni klub (PK) Evora, prejeli po pošti.

MEGA VRT

	TEKMA V HITROSTI	IVAN CANKAR DIRKALIŠČE V ITALIJI			REKA V EGIPTU GRŠKA ČRKA			OLIVER CROMWELL KRIŽ PRI KARTAH			REKA SKOZI CAMBRIDGE BOBNAR BEATLOV					
FRANCOSKI FILOZOF (DENIS)							SNOV, TVAR REKA V SRBIJI									
KRAJ PRI PODČETRJKU					KANTON V Z. ŠVICI PREBIVALEC BRD					JUDOVSKI MESEC VRANIČNI PRISAD						
HRVAŠKA BALETKA (ANA)					AMERIŠKA PEVKA REXHA SREBRO			LETOPIŠ, KRONIKA RUS. REVOL. SOCIALIST								
IZDELOVALEC KLEJA						MNOŽINA V SLOVNICI KIT. IGRALEC (ENHE) TURŠKO LJUDSTVO					FRANC ČERNIGOJ SEKRETAR					
ANTON AŠKERC			DRŽAVA V SEVERNI AFRIKI				BANKOVEC ZA 100 DOPRSNI KP									
 UREŠNIČI IDEJE CENEJE! Vaša najljubša trgovina za gradnjo, vrt, dom in okolico. MEGADOM PODSKRAJNIK											GROBO SUKNO ATLANTSKI PAKT					
					ODSTRANJEVANJE OVIR										REKA SKOZI BERN	
					SRBSKA IGRALECA (EVA)						ROČKA ZA BENČIN IVAN MINATTI					
					DEJAVNOST ARTISTOV											
					RSKI IGRALEC NEESON								METULJ Z OČESIMA KRILIH			

Rešitev prejšnje križanke (vodoravno): PEPELARNA, ENOLOGIJA, GOL, TABOR, MOEN, VIRH, KAKTEJA, KU, SNOV, ATENKA, RAS, POČITNICE, RUJ, OSATOST, ALEMANI, NALOGA, NKOMO, AR, ANA, ASMATI, ROČE, OBISK, RED, ROV, BRATE, ARNE, OTON, NEENAKOST, AK, SPARTA. Težje besede: DIDEROT, FENG, INDICIJA, UB.

Avtorji: dr. Filip Küzmič, dr. Klemen Eler in Sabina Povhe

Sodelovanje je ključ do uspeha

Z izrazom cvetoči travniki označujemo predvsem (pol)suha ekstenzivna travišča, ki so po svoji vrstni pestrosti ena izmed najvrednejših, a hkrati najbolj ogroženih ekosistemov v Evropi. Ta so bila predmet triletnega projekta Vključevanje ekosistemskih storitev v trajnostno kmetijstvo na primeru zagotavljanja vrstne pestrosti cvetočih travnikov, ki se je začel junija 2021 in se zaključi junija letos.

V projektu smo razvili in preizkušali modele vzpostavljanja in vzdrževanja tega edinstvenega življenjskega prostora na kmetijskih gospodarstvih v petih različnih regijah.

S praktičnim preizkusom smo preverjali različne metode reintrodukcije manjkajočih vrst rastlin, kot so nanos senenega drobirja, ročno nabiranje semen, komercialne semenske mešanice in nanos sveže biomase z izbranih donorskih vrstno pestrih površin. Na eni kmetiji smo vzpostavili tudi »in situ« genško banko – zavarovano vrstno pestro travniško površino za izobraževanje in vir materiala za renaturacijo travnikov v regiji. Metode smo uporabili v različnih klimatskih in talnih razmerah, kar povečuje uporabnost zaključkov. Motiviranost kmetov za izvajanje predlaganih ukrepov je ključna, zato smo poudarjali ekosistemske storitve cvetočih travnikov ter ozaveščali o uporabni vrednosti rastlinskih vrst (kulinarika ipd.), kar bomo vključili tudi v priročnik dobre prakse, ki bo lahko podlaga za vključevanje cvetočih travnikov v ponudbo kmetij. Pridobljena znanja in izkušnje smo širili z usposabljanji, delavnicami in predavanji.

V projektu je bilo bistveno sodelovanje kmetov in strokovnjakov. Ukrepe smo zasnovali skupaj s partnerskimi kmetijami. Ker je težko preveriti kakovost zbranega semenskega materiala, smo izvedli večkratni vnos večjih količin sveže biomase z ustreznih pestrih travišč. Ročno nabiranje semen je časovno zamudno, a kakovost in količina sta lahko bolje regulirani. Pri komercialnih mešanicah oz. mešanicah neznanega porekla obstaja možnost vnosa neželenih vrst. Izziv predstavljajo tudi neugodni vremenski pojavi in različni razvojni cikli rastlinskih vrst. Za večji uspeh je bila potrebna kombinacija metod in različnih vnosov materiala, pridobljenega v različnih obdobjih.

dr. Helena Šircelj, Biotehniška fakulteta

Projekt vodi kmetijsko gospodarstvo Makrobios Panonija, so. p., v sodelovanju z Biološkim inštitutom Jovana Hadžija – Znanstvenoraziskovalnim centrom Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ZRC SAZU), Biotehniško fakulteto Univerze v Ljubljani, Vrtnarstvom Jure Štanta, s. p., Notranjskim parkom, Inkluzivnim parkom 1890, so. p., in Repliko Invest, d. o. o., ter preostalimi kmetijami – Turistična kmetija (TK) Široko, TK Pri Andrejevih, Kmetija Slavka Žagarja, Kmetija Zaplana in Kmetija PrMatet. Projekt se izvaja v okviru 4. JR podukrepa 16.5 PRP RS 2014–2020 in je sofinanciran s strani Republike Slovenije in Evropske unije iz kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Razstava fotografij LIFE TRŠCA

V Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica bo od 3. do 27. junija na ogled razstava fotografij z naslovom LIFE TRŠCA, katere vsebina in koncept sta tesno povezana z istoimenskim projektom, ki ga izvaja Notranjski park. Razstava predstavlja izbor fotografij osmih lokalnih fotografov in obiskovalce popelje skozi skrivnostni svet Cerkniškega jezera s posebnim poudarkom na veličastni tršci, ki od daleč daje varljiv vtis miru in samote, vendar nas, ko stopimo bližje, preseneti z bujnim življenjem. Vljudno vabljeni! ■

✉ Maja Košuta 📷 Alen Ploj

V juniju ...

Brezplačen vpis

V juniju prvošolci vabljeni k brezplačnemu vpisu. Ob vpisu vas čaka darilo z logotipom KJUC.
 ☞ KJUC z enotami

Z žabico v knjižnico

Za otroke do 15. leta. Ob izposoji s svojo člansko izkaznico dobite nalepko. Za sedem zbranih nalepk prejmete darilo. ☞ KJUC z enotami

Literarna uganka

Mesečna uganka za učence do 9. razreda ☞ KJUC z enotami

Uganka za modrijančke

Mesečna uganka za predšolske otroke in učence do 3. razreda
 ☞ KJUC z enotami

Bralni požiralniki

Bralna značka za mlade in odrasle
 Do 3. decembra ☞ KJUC

Funkcionalna vadba z Gordano

☞ 18.00, vsak ponedeljek, sredo in petek ob 18.00
 ☞ in ☞ Večgeneracijski družinski center Cerknica

Podjetniško svetovanje

☞ 13.00–16.00, vsak torek
 ☞ Prostor za podjetniško svetovanje Cerknica
 ☞ Inkubator Perspektiva

Torek, 4. junij

Pravljica urica z ustvarjalno delavnico

☞ Za otroke od četrtega leta dalje.
 Obvezna predhodna prijava na tel. 01 709 10 78 (Cerknica) ali 01 705 14 81 (Rakek).
 ☞ 17.00 ☞ Knjižnica Rakek ☞ KJUC

Zdravo jem

Delavnica
 ☞ 18.00 ☞ in ☞ ZD Cerknica

Koncert učencev solopetja

☞ Vstop prost ☞ 19.00
 ☞ Dvorana GŠ Cerknica
 ☞ GŠ Frana Gerbiča Cerknica

Sreda, 5. junij

Dan odprtih vrat tečaja angleščine za starejše

☞ Vstop prost ☞ 9.00
 ☞ in ☞ VGC Cerknica

Pravljica urica z ustvarjalno delavnico

☞ Za otroke od četrtega leta dalje.
 Obvezna predhodna prijava na tel. 01 709 10 78 (Cerknica) ali 01 705 14 81 (Rakek).
 ☞ 17.00 ☞ Knjižnica Rakek ☞ KJUC

Koncert absolventov Glasbene šole Frana Gerbiča Cerknica

☞ Vstop prost ☞ 19.00
 ☞ KD Cerknica
 ☞ GŠ Frana Gerbiča Cerknica

Četrtek, 6. junij

(Ne)varno sončenje

Brezplačno predavanje dipl. med. sestre Martine Mikolič
 ☞ 17.00 ☞ in ☞ VGC Cerknica

Spoprijemanje z depresijo

Delavnica
 ☞ 17.00 ☞ in ☞ ZD Cerknica

Bralni klub

Beremo: F. M. Dostojevski – Peterburški letopis, Bele noči
 ☞ Bralni klub vodi Ana Obreza.
 ☞ 17.30 ☞ in ☞ KJUC

Marjan Bradeško: Hodim, torej grem

Predstavitel knjige
 ☞ 19.00 ☞ in ☞ KJUC

»Naši fantje gredo, naši fantje gredo«

Predstavitel knjige Bogdana Urbarja
 ☞ Knjigo bo predstavil in podal potrebne uvodne informacije dr. Damijan Guštin. ☞ 19.00
 ☞ Dvorana Rak, gasilski dom na Rakeku
 ☞ Združenje borcev za vrednote NOB Cerknica

Petek, 7. junij

Slavnostna seja Občinskega sveta Občine Cerknica ob občinskem prazniku s podelitvijo priznanj

☞ Vstop prost ☞ 18.00
 ☞ KD Cerknica
 ☞ Občina Cerknica in KD Cerknica

Biljard turnir

Vstop prost
 ☞ 18.30
 ☞ Martinšč bar, Dolenja vas ☞ NŠK

Cerkniška noč

Koncert Vlada Kreslina z Malimi bogovi in zabava z Ansamblom Potepini ob občinskem prazniku.
 Koncert financira Občina Cerknica ob praznovanju občinskega praznika. Občane bo nagovoril župan občine Cerknica Marko Rupar.
 ☞ 20.00
 ☞ Šotor na parkirišču Trikotnik
 ☞ Občina Cerknica in Pustno društvo Cerknica

Sobota, 8. junij

Osrednja prireditev ob prazniku občine Cerknica pod šotorom na parkirišču Trikotnik

Dan zaščite in reševanja

Predstavitel Slovenske vojske, Policije, Regijskega štaba Civilne zaščite za Notranjsko, Gasilske zveze Cerknica, Kluba vodnikov reševalnih psov Postojna, Zdravstvenega doma Cerknica, Območnega združenja Rdečega križa Cerknica-Loška dolina-Bloke. Predstavitel lokalnih ponudnikov.
 ☞ 9.00–14.00

Nastop male jazz zasedbe Slovenske vojske in glasbene skupine Šlajn

☞ 11.00–14.00

Brezplačna pogostitev z županovim golažem ob občinskem prazniku

Občane bo nagovoril župan občine Cerknica Marko Rupar.
 ☞ 12.00–14.00
 ☞ Občina Cerknica, Civilna zaščita Cerknica in Pustno društvo Cerknica

Skrivnostni svet ptic Cerkniškega jezera

☞ Vstopnina: 15 € na osebo, 8 € na otroka do 15 let.
 Potrebna predhodna najava na notranjski-park.si. ☞ 9.00
 ☞ Center za obiskovalce Cerkniško jezero ☞ Notranjski park

Pikec Ježek in Gasilko Jež

Zaključek natečaja Naravne in druge nesreče – požar v naravi s predstavo za otroke
 ☞ Vstop prost ☞ 10.00
 ☞ KD Cerknica
 ☞ Občina Cerknica in Izpostava URSZR Postojna

Odkrivajmo: Čebelarski mozaik

☞ Vstopnina: 12 € na osebo, 25 € družinska vstopnica.
 Potrebna predhodna najava na notranjski-park.si. ☞ 10.00
 ☞ Center za obiskovalce Cerkniško jezero ☞ Notranjski park

Dan odprtih vrat Ribiške družine Cerknica

☞ Vstop prost ☞ 12.00–16.00
 ☞ Srebrno jezero (taborne parcele pri ribiškem domu)
 ☞ Ribiška družina Cerknica

Turnir v beer pongu

☞ Vstop prost ☞ 19.00
 ☞ Brunarica pri Sončku v Begunjah pri Cerknici ☞ NŠK

Garfield

Animirani film
 ☞ Vstopnina: 6 € ☞ 18.00
 ☞ in ☞ KD Cerknica

Jesensko listje

Film, gostuje Kino Otok.
 ☞ Vstopnina: 6 € ☞ 20.00
 ☞ in ☞ KD Cerknica

Nedelja, 9. junij

Tek ob Cerkniškem jezeru

☞ Prijave in plačilo startnine na dan dogodka od 8.00 do 9.00 (15 € odrasli, 3 € mlajša kategorija, Cici tek brezplačen)
 ☞ 9.00 ☞ Center za obiskovalce Cerkniško jezero
 ☞ ŠZ Cerknica in SK Cerknica

Od pusta do dopusta

Razstava mozaikov – portreti butalskih mask
 ☞ Vstop prost. Razstava bo na ogled do konca junija v prostorih nekdanjega salona Brest vsak delovnik od 8.00 do 17.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 15.00 do 20.00. ☞ 15.00–20.00
 ☞ Ploščad pred KD Cerknica (ob slabem vremenu bo odprtje v nekdanjem salonu Brest)
 ☞ KD Rak Rakek – mozaična sekcija

Himera

Film, gostuje Kino Otok
 ☞ Vstopnina: 6 € ☞ 20.00
 ☞ in ☞ KD Cerknica

Ponedeljek, 10. junij

Marij Čuk: Fojba

Pogovor s tržaškim pisateljem in predstavitev njegovega zadnjega romana
 ☞ Prireditev predstavljena iz srede, 12. junija. ☞ 19.00 ☞ in ☞ KJUC

Torek, 11. junij

Nastop najmlajših učencev – Predšolske glasbene vzgoje in Glasbene pripravnice

☞ Vstop prost ☞ 19.00
 ☞ KD Cerknica
 ☞ GŠ Frana Gerbiča Cerknica

Rakek in Ulec generala Rudolfa Maistra – drugi, a vendar pravi dom

Odprtje razstave
 ☞ Ogled do 30. avgusta 2024 v času urnika rakovške knjižnice
 ☞ 19.00 ☞ Knjižnica Rakek
 ☞ KJUC in Notranjsko domoljubno društvo general Maister Ulec

Četrtek, 13. junij

BINGO s praktičnimi nagradami

⌚ Za osnovnošolce, vstop prost
⌚ 16.00
📍 in 📍 Center za mlade Petka

Delavnica Brain Gym

Vaje za razvoj spomina
⌚ Vstop prost, obvezna prijava na družinski.center.cerknica@gmail.com
⌚ 17.00 📍 in 📍 VGC Cerknica

Odprtje zunanje skupinske fotografske razstave Varuhinje rek in odprtje notranje razstave 50 odtenkov modre fotografije Urške Boljkovac

⌚ Vstop prost ⌚ 19.00
📍 Galerija Krpan
📍 Društvo notranjskih kulturnikov Krpan Cerknica

Petek, 14. junij

Balinarski turnir za memorial Ivana Švelca

⌚ Vstop prost ⌚ 8.00
📍 Balinišče v Cerknici
📍 DU Cerknica

IP (Izmišljeni prijatelji)

Družinski sinhronizirani film
⌚ Vstopnina: 6 € ⌚ 18.00
📍 in 📍 KD Cerknica

Pevska raziskovalnica – osnove dihanja in petja

⌚ Vstop prost. Obvezna prijava na družinski.center.cerknica@gmail.com.
⌚ 19.00 📍 in 📍 VGC Cerknica

Zaključni koncert tečaja kitare za odrasle in druženje v VGC

⌚ Vstop prost ⌚ 20.00
📍 in 📍 VGC Cerknica

19. Presihajoče Jazzero

⌚ Vstop prost ⌚ 20.00
📍 Vrt za Galerijo Krpan
📍 KD BBC Cerknica

Podli fantje: Vse ali nič

Film, akcijska drama
⌚ Vstopnina: 6 € ⌚ 20.00
📍 in 📍 KD Cerknica

Sobota, 15. junij

Izlet k starodavnim zavetnikom naših krajev

Izlet vodi umetnostni zgodovinar dr. Ferdinand Šerbelj.
⌚ www.cerknica.si.
Prijava: info@notranjski-park.si do četrтка, 13. junija. ⌚ 8.00
📍 Zbirno mesto pred župnijsko cerkvijo na Taboru v Cerknici
📍 Občina Cerknica, KJUC, Notranjski park

Center za obiskovalce Cerkniško jezero

Brezplačen vstop za občane občine Cerknica
⌚ 9.00–18.00 📍 Center za obiskovalce Cerkniško jezero
📍 Notranjski park

Odkrivajmo: Naravovedstvo v Rakovem Škocjanu

⌚ Vstopnina: 14 € na osebo, 7 € na otroka do dvanajst let. Potrebna predhodna najava na notranjski-park.si.
⌚ 10.00 📍 Parkirišče ob Hotelu Rakov Škocjan 📍 Notranjski park

Dan odprtih vrat Križne jame za občane občine Cerknica ob občinskem prazniku

⌚ Oglej je za občane občine Cerknica brezplačen. Potrebna predhodna najava obiska na info@krizna-jama.si ali 041 632 153. ⌚ 10.00–12.00
📍 Vhod pred Križno jamo
📍 Društvo ljubiteljev Križne jame

»O svetemu Vidi se skozi noč vidi«

Pravljica z likovno delavnico
⌚ Vstopnina: 7 € ⌚ 10.00–11.30
📍 Hiša izročila, Dolenja vas
📍 Hiša izročila, Zavod Pajn Cerknica in JSKD Cerknica

Garfield

Animirani film
⌚ Vstopnina: 6 € ⌚ 10.00
📍 in 📍 KD Cerknica

Turnir v futsalu 3 na 3

⌚ Vstop prost ⌚ 11.00
📍 Na igrišču pred OŠ Cerknica
📍 NŠK

Debelibol 2024

⌚ Vstop prost
⌚ 13.00 (ob 12.00 začetek prijav)
📍 Pred Debelim barom v Cerknici
📍 KK Cerknica

Letni koncert Vokalne skupine Cluster z gosti

⌚ Vstop prost ⌚ 18.00
📍 Dvorana Rak, gasilski dom na Rakeku 📍 KD Rak Rakek

Vrvež v moji glavi 2

Animirani film
⌚ Vstopnina: 6 € ⌚ 18.00
📍 in 📍 KD Cerknica

Martinjci za Martinjce

Kulturni program
⌚ 19.00 📍 Parkirišče za gasilskim domom v Martinjaku
📍 PGD Martinjak

Gasilska veselica z ansamblom Firbci

⌚ 20.00
📍 Parkirišče za gasilskim domom v Martinjaku 📍 PGD Martinjak

Izzivalci

Film, drama
⌚ Vstopnina: 6 € ⌚ 20.00
📍 in 📍 KD Cerknica

Nedelja, 16. junij

Pohod na Veliki Javornik

⌚ Trajanje pohoda 6–7 ur. Obvezne prijave na telefon 031 685 607.
⌚ 6.00 📍 Makadamsko parkirišče na koncu Dolenje vasi 📍 PD Cerknica

Čolnarimo: Jamski zaliv

⌚ Vstopnina: 25 € na osebo, brezplačno za otroke do dvanajst let v spremstvu dveh odraslih v istem kanuju. Potrebna predhodna najava na notranjski-park.si. ⌚ 10.00
📍 Center za obiskovalce Cerkniško jezero 📍 Notranjski park

Turnir v odbojki

⌚ Vstop prost ⌚ 11.00
📍 Igrišče pred OŠ Grahovo 📍 NŠK

Na lepi Menišiji

Kulturna prireditev
⌚ Vstop prost. Ob dežju bo prireditev v dvorani. ⌚ 17.00
📍 Parkirišče za gasilskim domom v Begunjah pri Cerknici
📍 TD Menišija

Plesno porajanje

Mladinski plesni festival
⌚ Vstopnina: 5 € ⌚ 17.00
📍 KD Cerknica 📍 KID Plesonoga

Po stopinjah ...

Koncert KUD Grudnove Šmikle, ženski zbor, zborovodkinja Magdalena Roža Jovan
⌚ Vstop prost ⌚ 17.30
📍 Župnijska cerkev Marijinega rojstva v Cerknici 📍 KUD Grudnove Šmikle in Zavod Pajn

Redni letni koncert moškega pevskega zbora Tabor Cerknica z gosti – Vokalno skupino Cluster Rakek

⌚ 18.00 📍 Cerkev sv. Volbenka, Zelše 📍 Društvo pevski zbor Tabor Cerknica

Zaplešimo v poletje z MACAMI

⌚ Vstop prost ⌚ 18.00
📍 Športna dvorana Cerknica
📍 Mažoretni twirling in plesni klub MACE

Ponedeljek, 17. junij

Junjski pozdravček

Pravljica ura z ustvarjalno delavnico za otroke od četrtega leta dalje. Obvezne prijave na 01 709 10 78.
⌚ 17.00 📍 in 📍 KJUC

Zlata petica

Sprejem uspešnih učencev osnovnih šol pri županu občine Cerknica
⌚ Vstop prost ⌚ 18.00
📍 KD Cerknica 📍 Občina Cerknica in Kulturni dom Cerknica

Poletni ples do nebes

⌚ Vstop prost ⌚ 18.00
📍 Športna dvorana Cerknica
📍 Plesni klub Evora

Torek, 18. junij

Junjski pozdravček

Pravljica ura z ustvarjalno delavnico za otroke od četrtega leta dalje. Obvezne prijave na 01 709 10 78.
⌚ 17.00 📍 in 📍 KJUC

Četrtek, 20. junij

20.000 vrst čebel

Film, drama
⌚ Vstopnina: 6 € ⌚ 20.00
📍 in 📍 KD Cerknica

Petek, 21. junij

Dekle in jaguar

Mladinski film
⌚ Vstopnina: 6 € ⌚ 18.00
📍 in 📍 KD Cerknica

Pankrt

Film, drama
⌚ Vstopnina: 6 € ⌚ 20.00
📍 in 📍 KD Cerknica

Sobota, 22. junij

Pravljice pod krošnjami:

Rdeča kapica

Lutkovna predstava za otroke
⌚ Vstopnina: 7 € ⌚ 10.00
📍 Vrt Galerije Krpan 📍 KD Cerknica

Hodimo: Kje se rodi Cerkniško jezero?

⌚ Vstopnina: 19 € na osebo, 10 € na otroka do petnajst let, 45 € družinska vstopnica. Potrebna predhodna najava na notranjski-park.si. ⌚ 10.00
📍 Laze pri Gorenjem Jezeru, opazovalnica Malnšče
📍 Notranjski park

Vrvež v moji glavi 2

Animirani film
⌚ Vstopnina: 6 € ⌚ 18.00
📍 in 📍 KD Cerknica

Gasilska veselica PGD Grahovo s skupino Zvita feltna ob stoletnici delovanja

🕒 18.00 (svečana prireditev), 20.00 (veselica)
 ✨ Gasilski dom v Grahovem
 🏠 PGD Grahovo

Zaključek festivala Heksnfest z Masayah in DJ ZYGY

🕒 Vstop prost 🕒 19.00
 ✨ Vrt za Galerijo Krpan 🏠 NŠK

Motoristi

Film, drama
 🕒 Vstopnina: 6 € 🕒 20.00
 ✨ in 🏠 KD Cerknica

Nedelja, 23. junij

Čolnarimo: Nad požiralniki

🕒 Vstopnina: 15 € na osebo, brezplačno za otroke v spremstvu dveh odraslih v istem kanuju. Potrebna predhodna najava na notranjski-park.si. 🕒 10.00
 ✨ Center za obiskovalce Cerkniško jezero
 🏠 Notranjski park

5. Galerija ob Cerkniškem jezeru

🕒 Vstop prost 🕒 10.00–18.00
 ✨ Vstopna točka na Cerkniško jezero
 🏠 KD Rak Rakek – likovna sekcija

Detektiv Tabo in primer nosoroga

Film, mladinski
 🕒 Vstopnina: 6 € 🕒 18.00
 ✨ in 🏠 KD Cerknica

Štirje mali odrasli

Film, drama
 🕒 Vstopnina: 6 € 🕒 20.00
 ✨ in 🏠 KD Cerknica

Ponedeljek, 24. junij

Bralna skupina za osebnostni razvoj

Beremo: Susanna Tamaro – Pojdi, kamor te vodi srce
 🕒 Bralna skupino vodi Fani Černigoj. 🕒 17.00 ✨ KJUC
 🏠 KJUC in Fani Černigoj

Poletni večer

Koncert Godbe Cerknica ob dnevu državnosti
 🕒 Vstop prost 🕒 20.30
 ✨ Pod lipo na Taboru v Cerknici
 🏠 Občina Cerknica in KD Godba Cerknica

Kresovanje po stari ljudski šegi

🕒 Vstop prost. Ob dežju prireditev odpade. 🕒 21.00
 ✨ Prostor za cervkijo v Selščku
 🏠 Turistično društvo Menišja

Torek, 25. junij

Kung fu panda 4

Animirani film
 🕒 Vstopnina: 6 € 🕒 18.00
 ✨ in 🏠 KD Cerknica

Četrtek, 27. junij

Roparka Lucy

Družinski film, komedija
 🕒 Vstopnina: 6 € 🕒 18.00
 ✨ in 🏠 KD Cerknica

20.000 vrst čebel

Film, drama
 🕒 Vstopnina: 6 € 🕒 20.00
 ✨ in 🏠 KD Cerknica

Petek, 28. junij

Kot pes in mačka

Film, sinhronizirana družinska komedija
 🕒 Vstopnina: 6 € 🕒 18.00
 ✨ in 🏠 KD Cerknica

Furiosa: Del sage pobesneli Max

Film, akcija
 🕒 Vstopnina: 6 € 🕒 20.00
 ✨ in 🏠 KD Cerknica

Sobota, 29. junij

Pravljice pod krošnjami: Zlatolaska in trije medvedi

Lutkovna predstava za otroke
 🕒 Vstopnina: 7 € 🕒 10.00
 ✨ Vrt Galerije Krpan 🏠 KD Cerknica

Raziskujmo: Občutite naravo Cerkniškega jezera

🕒 Vstopnina: 15 € na osebo, 40 € družinska vstopnica. Potrebna predhodna najava na notranjski-park.si. 🕒 10.00
 ✨ Center za obiskovalce Cerkniško jezero 🏠 Notranjski park

Dekle in jaguar

Film, družinska pustolovščina
 🕒 Vstopnina: 6 € 🕒 18.00
 ✨ in 🏠 KD Cerknica

Podli fantje: Vse ali nič

Film, akcija
 🕒 Vstopnina: 6 € 🕒 20.00
 ✨ in 🏠 KD Cerknica

Nedelja, 30. junij

Čolnarimo: Nad požiralniki

🕒 Vstopnina: 15 € na osebo, brezplačno za otroke v spremstvu dveh odraslih v istem kanuju. Potrebna predhodna najava na notranjski-park.si. 🕒 10.00
 ✨ Center za obiskovalce Cerkniško jezero 🏠 Notranjski park

Vrvež v moji glavi 2

Animirani film
 🕒 Vstopnina: 6 € 🕒 18.00
 ✨ in 🏠 KD Cerknica

Lansko poletje

Film, drama
 🕒 Vstopnina: 6 € 🕒 20.00
 ✨ in 🏠 KD Cerknica

5. junij–30. avgust

Unec – drugi dom Rudolfa Maistra

🕒 V času urnika rakovške knjižnice
 ✨ Knjižnica Rakek
 🏠 KJUC in Notranjsko domoljubno društvo general Maister Unec

Do 7. junija

Tomislav Plavčak: Les je življenje

Razstava unikatnih izdelkov
 🕒 V času urnika rakovške knjižnice
 ✨ Knjižnica Rakek 🏠 KJUC

Do 12. junija

Likovna razstava na temo Maistrovo leto 2024

Razstava bo na ogled od 1. do 12. junija.
 🕒 V času urnika Galerije Krpan
 ✨ Galerija Krpan
 🏠 KUD Pa-leta Cerknica

Do 14. junija

19. slikarski ex-tempore

Rak Rakek
 Razstava del
 🕒 V času urnika rakovške knjižnice
 ✨ Knjižnica Rakek
 🏠 KJUC in KD Rak Rakek – likovna sekcija

Do 15. junija

Prevozna sredstva

Razstava otrok iz skupine Petelinčki VVZ Cerknica
 🕒 V času urnika cerkniške knjižnice
 ✨ V vitrini mladinskega oddelka
 🏠 KJUC

17. junij–30. avgust

Razstava čipk klekljarske sekcije KD Rak Rakek

🕒 V času urnika rakovške knjižnice
 ✨ Knjižnica Rakek
 🏠 KJUC in KD Rak Rakek

26.–28. junij

Brezplačno počitniško varstvo za osnovnošolce 1. triade

🕒 Obvezna prijava na družinski. center.cerknica@gmail.com
 🕒 8.00–16.00, Center za mlade Petka ✨ in 🏠 Center za mlade Petka

Do 27. junija

LIFE TRŠCA

Razstava fotografij lokalnih fotografov
 🕒 V času urnika cerkniške knjižnice
 ✨ KJUC 🏠 KJUC in Notranjski park

Do 30. junija

Ovratniki

Razstava izdelkov članic klekljarske sekcije KD Rak Rakek
 🕒 V času urnika cerkniške knjižnice
 ✨ V razstavnih vitrinah cerkniške knjižnice
 🏠 KJUC in KD Rak Rakek

